

COURSE CURRICULUM
FOR
DELHI UNIVESITY'S
UNDERGRADUATE COURSES IN
BA (Prog.), B.Com (Prog.) & B.Sc (Prog.)
PUNJABI
UNDER
CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
ACCORDING TO NEW EDUCATION
POLICY
w.e.f. 2015-16
Punjabi Department
Unviersity of Delhi

CONTENTS

	Page No.
Background/Preamble	03
Detail of Course	04-13
Scheme of Romanization of Gurmukhi Script	13
I. Core Course	14-26
B.A. (Prog) & B.Com (Prog)	
MIL	
Discipline Specific Core (DSC)	
II. Elective Course :	
A. Discipline Specific (DSE)	27-45
B.A. (Prog) & B.Com (Prog)	
B. Generic (GE)	46-64
B.A. (Prog) & B.Com (Prog)	
III. Ability Enhancement Course	
1. Ability Enhancement Compulsory Course (AECC)	65-68
(MIL – Punjābi)	
B.A. (Prog), B.Com (Prog) & B.Sc (Prog.)	
2. Ability Enhancement Elective Course (AEEC)	69-77
Skill Based	
B.A. (Prog) & B.Com (Prog)	

Background/Preamble:

Ministry of Human Resource Development (HRD), Govt. of India, has already initiated the process for developing New Education Policy (NEP) in our country to bring out reforms in Indian education system. University Grants Commission (UGC) participates more actively in developing National Education Policy, its execution and promotion of higher education in our country. The UGC has already initiated several steps to bring equity, efficiency and academic excellence in National Higher Education System. The important ones include innovation and improvement in course- curricula, introduction of paradigm shift in learning and teaching pedagogy, examination and education system.

The education plays enormously significant role in building of a nation. There are quite a large number of educational institutions, engaged in imparting education in our country. Majority of them have entered recently into semester system to match with international educational pattern. However, our present education system produces young minds lacking knowledge, confidence, values and skills. It could be because of complete lack of relationship between education, employment and skill development in conventional education system. The present alarming situation necessitates transformation and/or redesigning of education system, not only by introducing innovations but developing “learner-centric approach in the entire education delivery mechanism and globally followed evaluation system as well.

Majority of Indian higher education institutions have been following marks or percentage based evaluation system, which obstructs the flexibility for the students to study the subjects/courses of their choice and their mobility to different institutions. There is need to allow the flexibility in education system, so that students depending upon their interests and aims can choose inter-disciplinary, intra-disciplinary and skill-based courses. This can only be possible when choice based credit system (CBCS), an internationally acknowledged system, is adopted. The choice based credit system not only offers opportunities and avenues to learn core subjects but also exploring additional avenues of learning beyond the core subjects for holistic development of an individual. The CBCS will undoubtedly facilitate us bench mark our courses with best international academic practices. The CBCS has more advantages than disadvantages.

Advantages of the choice based credit system:

- Shift in focus from the teacher-centric to student-centric education.
- Student may undertake as many credits as they can cope with (without repeating all courses in a given semester if they fail in one/more courses).
- CBCS allows students to choose inter-disciplinary, intra-disciplinary courses, skill oriented papers (even from other disciplines according to their learning needs, interests and aptitude) and more flexibility for students).
- CBCS makes education broad-based and at par with global standards. One can take credits by combining unique combinations. For example, Physics with Economics, Microbiology with Chemistry or Environment Science etc.
- CBCS offers flexibility for students to study at different times and at different institutions to complete one course (ease mobility of students). Credits earned at one institution can be transferred.

Disadvantages:

- Difficult to estimate the exact marks
- Workload of teachers may fluctuate
- Demand good infrastructure for dissemination of education

CHOICE BASED CREDIT SYSTEM (CBCS):

The CBCS provides an opportunity for the students to choose courses from the prescribed courses comprising core, elective/minor or skill based courses. The courses can be evaluated following the grading system, which is considered to be better than the conventional marks system. Therefore, it is necessary to introduce uniform grading system in the entire higher education in India. This will benefit the students to move across institutions within India to begin with and across countries. The uniform grading system will also enable potential employers in assessing the performance of the candidates. In order to bring uniformity in evaluation system and computation of the Cumulative Grade Point Average (CGPA) based on student's performance in examinations, the UGC has formulated the guidelines to be followed.

Outline of Choice Based Credit System:

- 1. Core Course:** A course, which should compulsorily be studied by a candidate as a core requirement is termed as a Core course.
- 2. Elective Course:** Generally a course which can be chosen from a pool of courses and which may be very specific or specialized or advanced or supportive to the discipline/ subject of study or which provides an extended scope or which enables an exposure to some other discipline/subject/domain or nurtures the candidate's proficiency/skill is called an Elective Course.
 - 2.1 Discipline Specific Elective (DSE) Course:** Elective courses may be offered by the main discipline/subject of study is referred to as Discipline Specific Elective. The University/Institute may also offer discipline related Elective courses of interdisciplinary nature (to be offered by main discipline/subject of study).
 - 2.2 Dissertation/Project:** An elective course designed to acquire special/advanced knowledge, such as supplement study/support study to a project work, and a candidate studies such a course on his own with an advisory support by a teacher/faculty member is called dissertation/project.
 - 2.3 Generic Elective (GE) Course:** An elective course chosen generally from an unrelated discipline/subject, with an intention to seek exposure is called a Generic Elective.

P.S.: A core course offered in a discipline/subject may be treated as an elective by other discipline/subject and vice versa and such electives may also be referred to as Generic Elective.
- 3. Ability Enhancement Courses (AEC)/Competency Improvement Courses/Skill Development Courses/Foundation Course:** The Ability Enhancement (AE) Courses may be of two kinds: AE Compulsory Course (AECC) and AE Elective Course (AEEC). "AECC" courses are the courses based upon the content that leads to Knowledge enhancement. They ((i) Environmental Science, (ii) English/MIL Communication) are mandatory for all disciplines. AEEC courses are value-based and/or skill-based and are aimed at providing hands-on-training, competencies, skills, etc.
 - 3.1 AE Compulsory Course (AECC):** Environmental Science, English Communication/MIL Communication.
 - 3.2 AE Elective Course (AEEC):** These courses may be chosen from a pool of courses designed to provide value-based and/or skill-based instruction.

Project work/Dissertation is considered as a special course involving application of knowledge in solving / analyzing /exploring a real life situation / difficult problem. A Project/Dissertation work would be of 6 credits. A Project/Dissertation work may be given in lieu of a discipline specific elective paper.

Implementation:

1. The CBCS may be implemented in Central/State Universities subject to the condition that all the stakeholders agree to common minimum syllabi of the core papers and at least follow common minimum curriculum as fixed by the UGC. The allowed deviation from the syllabi being 20 % at the maximum.
2. The universities may be allowed to finally design their own syllabi for the core and elective papers subject to point no. 1. UGC may prepare a list of elective papers but the universities may further add to the list of elective papers they want to offer as per the facilities available.
3. Number of Core papers for all Universities has to be same for both UG Honors as well as UG Program.
4. Credit score earned by a student for any elective paper has to be included in the student's overall score tally irrespective of whether the paper is offered by the parent university (degree awarding university/institute) or not.
5. For the introduction of AE Courses, they may be divided into two categories:
 - a) AE Compulsory Courses: The universities participating in CBCS system may have common curriculum for these papers. There may be one paper each in the 1st two semesters viz. (i) English/MIL Communication, (ii) Environmental Science.
 - b) AE Elective Courses: The universities may decide the papers they may want to offer from a common pool of papers decided by UGC or the universities may choose such papers themselves in addition to the list suggested by UGC. The universities may offer one paper per semester for these courses.
6. The university/Institute may plan the number of seats per elective paper as per the facility and infrastructure available.
7. An undergraduate degree with honours in a discipline may be awarded if a student completes 14 core papers in that discipline, 2 AE Compulsory Courses, minimum 2 AE Elective Courses and 4 papers each from a list of discipline specific elective and generic elective papers respectively.
8. An undergraduate program degree may be awarded if a student completes 4 core papers each in three disciplines of choice, 2 AE Compulsory Courses, minimum 4 AE Elective Courses and 2 papers each from a list of discipline specific elective papers based on three disciplines of choice selected above, respectively.
9. The credit(s) for each theory paper/practical/tutorial/project/dissertation will be as per the details given in A, B, C, D for B.Sc. Honours, B.A./B.Com. Honours, B.Sc. Program and B.A./B.Com. Program, respectively.

Details of Courses Under Undergraduate Programme (B.Sc.)

Course	*Credits	
=====		
	Theory+ Practical	Theory+Tutorials
<u>I. Core Course</u>	12X4= 48	12X5=60
(12 Papers)		
04 Courses from each of the		
03 disciplines of choice		
Core Course Practical / Tutorial*	12X2=24	12X1=12
(12 Practical/ Tutorials*)		
04 Courses from each of the		
03 Disciplines of choice		
 <u>II. Elective Course</u>	 6x4=24	 6X5=30
(6 Papers)		
Two papers from each discipline of choice		
including paper of interdisciplinary nature.		
Elective Course Practical / Tutorials*	6 X 2=12	6X1=6
(6 Practical / Tutorials*)		
Two Papers from each discipline of choice		
including paper of interdisciplinary nature		
<ul style="list-style-type: none"> • Optional Dissertation or project work in place of one Discipline elective paper (6 credits) in 6th Semester 		
 <u>III. Ability Enhancement Courses</u>		
1. Ability Enhancement Compulsory	2 X 2=4	2X2=4
(2 Papers of 2 credits each)		
Environmental Science		
English/MIL Communication		
2. Ability Enhancement Elective	4 X 2=8	4 X 2=8
(Skill Based)		
(4 Papers of 2 credits each)		
	_____	_____
	Total credit= 120	Total credit= 120
<p>Institute should evolve a system/policy about ECA/ General Interest/Hobby/Sports/NCC/NSS/related courses on its own.</p>		
*wherever there is practical there will be no tutorials and vice -versa		

PROPOSED SCHEME FOR CHOICE BASED CREDIT SYSTEM IN B.Sc. Program

	CORE COURSE (12)	Ability Enhancement Compulsory Course (AECC) (2)	Ability Enhancement Elective Course (AECC) (2)	Discipline Specific Elective DSE (6)
I	DSC- 1 A	(English/MIL Communication)/ Environmental Science		
	DSC- 2 A			
	DSC- 3 A			
II	DSC- 1 B	Environmental Science / (English/MIL Communication)		
	DSC- 2 B			
	DSC- 3 B			
III	DSC- 1 C		AECC-1	
	DSC- 2 C			
	DSC- 3 C			
IV	DSC- 1 D		AECC -2	
	DSC- 2 D			
	DSC- 3 D			
V			AECC -3	DSE-1 A
				DSE-2 A
				DSE-3 A
VI			AECC -4	DSE-1 B
				DSE-2 B
				DSE-3 B

Details of Courses Under Undergraduate Programme (B.A./ B.Com.)

Course	*Credits	
<u>I. Core Course</u> (12 Papers) Two papers – English Two papers – MIL Four papers – Discipline 1. Four papers – Discipline 2.	Paper+ Practical 12X4= 48	Paper + Tutorial 12X5=60
Core Course Practical / Tutorial* (12 Practicals)	12X2=24	12X1=12
<u>II. Elective Course</u> (6 Papers) Two papers- Discipline 1 specific Two papers- Discipline 2 specific Two papers- Inter disciplinary Two papers from each discipline of choice and two papers of interdisciplinary nature.	6x4=24	6X5=30
Elective Course Practical / Tutorials* (6 Practical/ Tutorials*) Two papers- Discipline 1 specific Two papers- Discipline 2 specific Two papers- Generic (Inter disciplinary) Two papers from each discipline of choice including papers of interdisciplinary nature.	6 X 2=12	6X1=6
<ul style="list-style-type: none"> Optional Dissertation or project work in place of one elective paper (6 credits) in 6th Semester 		
<u>III. Ability Enhancement Courses</u>		
1. Ability Enhancement Compulsory (2 Papers of 2 credits each) Environmental Science English Communication/MIL	2 X 2=4	2 X 2=4
2. Ability Enhancement Elective (Skill Based) (4 Papers of 2 credits each)	4 X 2=8	4 X 2=8
	<hr/> Total credit= 120	<hr/> Total = 120

Institute should evolve a system/policy about ECA/ General Interest/Hobby/Sports/NCC/NSS/related courses on its own.

***wherever there is a practical there will be no tutorial and vice-versa.**

**PROPOSED SCHEME FOR CHOICE BASED CREDIT SYSTEM IN
B.A./B.Com Program**

	CORE COURSE (12)	Ability Enhancement Compulsory Course (AECC) (2)	Ability Enhancement Elective Course (AEEC) (2)	Discipline Specific Elective DSE (4)	Generic Elective GE (2)
I	English/MIL-1	(English/MIL Communication) / Environmental Science			
	DSC- 1 A				
	DSC- 2 A				
II	MIL/English-1	Environmental Science/ (English/MIL Communication)			
	DSC- 1 B				
	DSC- 2 B				
III	English/MIL-2		AEEC -1		
	DSC- 1 C				
	DSC- 2 C				
IV	MIL/English-2		AEEC -2		
	DSC- 1 D				
	DSC- 2 D				
V			AEEC -3	DSE-1 A	GE-1
				DSE-2 A	
VI			AEEC -4	DSE-1 B	GE-2
				DSE-2 B	

10. The Universities/Institutes may offer any number of choices of papers from different disciplines under Generic Elective and Discipline Specific Elective as per the availability of the courses/faculty.
11. Universities/Institutes should evolve a system/policy about Extra Curricular Activities/ General Interest and Hobby Courses/Sports/NCC/NSS/related courses on its own.
12. A student can opt for more number of Elective and AE Elective papers than proposed under the model curriculum of UGC. However the total credit score earned will not exceed 160 credits for UG Honours and 140 credits for UG Program degree.
13. The new scheme of UG courses should be given due consideration while framing the admission eligibility requirement for PG/ Technical courses in Indian Universities/Institutions to ensure that students following inter and multi-disciplinary format under CBCS are not at a disadvantage. It may be suggested that obtaining 24 credits in a particular discipline may be considered as the minimum eligibility requirement for admission to PG/ Technical courses in Indian Universities/Institutions.

Conversion of credit(s) into grade(s):The following illustrations could be taken as an example for computing SGPA and CGPA from credits for Honours courses in all disciplines, degree Program courses in Science subjects and degree Program courses in Humanities, Social Sciences and Commerce subjects:

1. Grades and Grade Points

Letter Grade	Grade Point
▪ O (Outstanding)	▪ 10
A+(Excellent)	9
▪ A (Very Good)	▪ 8
B+(Good)	7
B (Above Average)	6
C (Average)	5
P (Pass)	▪4
F (Fail)	0
▪Ab (Absent)	▪ 0

1. A student obtaining Grade F shall be considered failed and will be required to reappear in the examination.
2. For non credit courses ‘Satisfactory’ or ‘Unsatisfactory’ shall be indicated instead of the letter grade and this will not be counted for the computation of SGPA/CGPA.
3. The Universities can decide on the grade or percentage of marks required to pass in a course and also the CGPA required to qualify for a degree taking into consideration the recommendations of the statutory professional councils such as AICTE, MCI, BCI, NCTE etc.,
4. The statutory requirement for eligibility to enter as assistant professor in colleges and universities in the disciplines of arts, science, commerce etc., is a minimum average mark of 50% and 55% in relevant postgraduate degree respectively for reserved and general category. Hence, it is recommended that the cut-off marks for grade B shall not be less than 50% and for grade B+, it should not be less than 55% under the absolute grading system. Similarly cut-off marks shall be fixed for grade B and B+ based on the recommendation of the statutory bodies (AICTE, NCTE etc.,) of the relevant disciplines.

Illustration of Computation of SGPA and CGPA and Format for Transcripts

2. B. Sc. / B. Com./ B.A. Honors Course

Course	Credit	Grade Letter	Grade Point	Credit Point (Credit X Grade)	SGPA (Credit Point/Credit)
Semester I					
C-1	06	A	8	48	
C-2	06	B+	7	42	
AECC-1	02	B	6	12	
GE-1	06	B	6	36	
Total	20			138	6.9 (138/20)
Semester II					
C-3	06	B	6	36	
C-4	06	C	5	30	
AECC -2	02	B+	7	14	
GE-2	06	A+	9	54	
Total	20			134	6.7 (134/20)

Semester III					
C-5	06	A+	9	54	
C-6	06	0	10	60	
C-7	06	A	8	48	
AEEC-1	02	A	8	16	
GE-3	06	0	10	60	
Total	26			238	9.15 (238/26)
Semester IV					
C-8	06	B	6	36	
C-9	06	A+	9	54	
C-10	06	B	6	36	
AEEC-2	02	A+	9	18	
GE-4	06	A	8	48	
Total	26			192	7.38 (192/26)
Semester V					
C-11	06	B	6	36	
C-12	06	B+	7	42	
DSE-1	06	0	10	60	
DSE-2	06	A	8	48	
Total	24			186	7.75 (186/24)

Semester VI					
C-13	06	A+	9	54	
C-14	06	A	8	48	
DSE-3	06	B+	7	42	
DSE-4	06	A	8	48	
Total	24			192	8.0 (192/24)
CGPA					
Grand Total	140			1080	7.71 (1080/144)

Semester 1	Semester 2	Semester 3	Semester 4
Credit: 20; SGPA: 6.9	Credit: 20; SGPA: 6.7	Credit: 26; SGPA: 9.15	Credit: 26; SGPA: 7.38

Semester 5	Semester 6
Credit: 24; SGPA: 7.75	Credit: 24; SGPA: 8.0

Thus, **CGPA** = $(20 \times 6.9 + 20 \times 6.7 + 26 \times 9.15 + 26 \times 7.38 + 24 \times 7.75 + 24 \times 8.0) / 140 = 7.71$

*Transcript (Format): Based on the above recommendations on Letter grades, grade points and SGPA and CCPA, the HEIs may issue the transcript for each semester and a consolidated transcript indicating the performance in all semesters.

Scheme of Romanization of Gurmukhi Script :

ਢ	ddh	ਡ	dd	ਛ	Chh	ੳ	oo
ਣ	nn	ਰ	ã	ਝ	jh	ਠ	nu
ੜ	rh	ਪ	dh	ਿ	an	ੌ / ੌ	o/ou
ਥ	th	ਫ / ਫੀ	i/ee	ੁ	u	ਠ	tth
ਖ	kh	ਦ	D	ਚ	ch	ਭ	bh

Core Papers
B.A. (Prog) & B.Com (Prog.)

MODERN INDIAN LANGUAGES (MIL)

Semester : I/II

Core - MIL (Punjābi)– 1

Punjābi Novel, Drāmā and Functional Punjābi

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Punjābi Novel, Nātak ate Vihārak Punjābi)

Semester : III/IV

Core - MIL (Punjābi) – 2

Medieval Narrative Poetry, Auto-Biography and Functional Punjābi

ਮੱਧਕਾਲੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ, ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Madhkāli Birtāntak Kāv ate Vihārak Punjābi)

DISCIPLINE SPECIFIC CORE (DSC)

Semester : I

DSC - 1

Modern Punjābi Story, Sufi Poetry and Functional Punjābi

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ, ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Ādhunik Punjābi Kahānni, Sufi Kāv ate Vihārak Punjābi)

Semester : II

DSC – 2

Gurmat Poetry, Punjābi Travelogue and Functional Punjābi

ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਫਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Gurmat Kāv, Punjābi Safarnāmā ate Vihārak Punjābi)

Semester : III

DSC – 3

Punjābi Drāmā, Life Sketch and Functional Punjābi

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ, ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Punjābi Nātak, Rekhā Chittar ate Vihārak Punjābi)

Semester : IV

DSC- 4

Punjābi Novel, Modern Punjābi Poetry and Functional Punjābi

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Punjābi Novel, Ādhunik Punjābi Kavita ate Vihārak Punjābi)

Semester : I/II
Core - MIL (Punjābi) - 1
Punjābi Novel, Drāmā and Functional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Novel, Nātak ate Vihārak Punjābi)

1. ਸੁਖਿੰਦਰ, 2003, **ਅਲਾਰਮ ਕਲਾਕ**, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ.
(Sukhinder, 2003, **Alārm Clock**, Manpreet Parkāshan, Delhi.)
 - 1.1 ਨਾਵਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
(Novel di Paribhāshā, Visheshtāvān ate Punjābi Novel dā Sankhep Itihās)
 - 1.2 ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
(Vishā-Vastu ate Ālochnātmak Adhiyan)
 - 1.3 ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ
(Parvāsi Chetnā)
 - 1.4 ਪਾਤਰ-ਚਿੱਤਰਣ
(Pātar-chitrann)
 - 1.5 ਸਾਈਬਰ-ਕ੍ਰਾਈਮ
(Cyber Crime)
 - 1.6 ਬਿਰਤਾਂਤਕ-ਜੁਗਤਾਂ
(Birtāntak-Jugtān)
 - 1.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
2. ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ, 1984, **ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ**, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕ ਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ.
(Ajmer Rode, 1984, **Kāmāgātā Māru**, Nānak Singh Pustak Mālā, Amritsar.)
 - 2.1 ਨਾਟਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
(Nātak di Paribhāshā, Tatt te Roopākārak Visheshtāvān)
 - 2.2 ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ
(Itihāsak Pichhokarh)
 - 2.3 ਨਸਲੀ ਭੇਦ-ਭਾਵ
(Naslee Bhed-Bhāv)
 - 2.4 ਨਾਟ-ਕਲਾ
(Nāt-Kalā)
 - 2.5 ਉਦੇਸ਼ ਤੇ ਆਦਰਸ਼
(Udesh te Ādarsh)
 - 2.6 ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ
(Punjābi Dāisporā)
 - 2.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
3. **ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ**
(**Vihārak Punjābi**)
 - 3.1 ਸੰਖੇਪ ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਰਚਨਾ
(Sankhep te Vistthār Rachnā)
 - 3.2 ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ, ਪੁਲਿੰਗ ਤੇ ਵਚਨ
(Istree Ling, Puling te Vachan)
 - 3.3 ਲਗਾਂ ਤੇ ਲਗਾਖਰ
(Lagān te Lagākhar)
 - 3.4 ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਂ ਹਿੰਦੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ
(Angrezi ton Punjābi jān Hindi ton Punjābi vich Anuvād)

Suggested Readings :

- Akāl Amrit Kaur (Dr.), 2003, **Parvāsi Punjābi Galap : Naven Pāsār**, Nānak Singh Pustakmālā, Amritsar.
- Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābi Bhāshā ate Viākarann (Bhag I)**, Manpreet Parkāshan, Delhi.
- Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjābi Viākarann te Rachnāvali**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.
- Rajinderpal Singh (Dr.) (Main-ed.), 2011, **Punjābi Dāisporā : Adhiyan ate Adhiyāpan**, Publication Bureau, Punjābi University, Patīālā.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III/IV
Core - MIL (Punjābi) - 2

Medieval Narrative Poetry, Auto-Biography and Functional Punjābi
ਮੱਧਕਾਲੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ, ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Madhkālī Birtāntak Kāv ate Vihārak Punjābi)

1. **ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2015, ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ.
(Ravinder Singh (Dr.), 2015, **Madhkāleen Birtāntak Kāv**, Manpreet Parkāshan, Delhi.)
 - 1.1 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ ਰੂਪਾਕਾਰ
(Birtāntak Kāv Roopākār)
 - 1.2 ਕਿੱਸਾ ਤੇ ਵਾਰ-ਕਾਵਿ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ
(Qissā te Vār-Kāv Vichlā Antar)
 - 1.3 ਵਾਰ ਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ
(Vār te Jangnāmā Vichlā Antar)
 - 1.4 ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪੱਖ
(Samāj-Sabhiāchārak Pakh)
 - 1.5 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
(Kalātmak Pakh)
 - 1.6 ਮੱਧਕਾਲੀਨਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
(Madhkāleentā dā Sankalp)
 - 1.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
2. ਬਚਿੰਤ ਕੌਰ, 2009, **ਪਗਡੰਡੀਆਂ**, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ.
(Bachint Kaur, 2009, **Pagddanddiān**, Navyug Publishers, Delhi.)
 - 2.1 ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ
(Sawai-Jeevani di Paribhāshā ate Tatt)
 - 2.2 ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ
(Jeevani ate Sawai-Jeevani Vichlā Antar)
 - 2.3 ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ
(Sawai-Jeevani de tour te)
 - 2.4 ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ
(Dalit-Chetnā)
 - 2.5 ਨਾਰੀ-ਸੰਵੇਦਨਾ
(Nāri Samvednā)
 - 2.6 ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ
(Kalātmak Jugtān)
 - 2.7 ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ
(Bhāshā Shailie)
 - 2.8 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Vihārak Punjābi)
 - 3.1 ਕਾਰਕ ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ
(Kārak te us diān Kismān)
 - 3.2 ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਕਤੀਆਂ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ
(Shabad Shaktiān : Paribhāshā te Kismān)
 - 3.3 ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ
(Anndditthā Paerā)
 - 3.4 ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ
(Swar te Viyanjan Dhuniān)

Suggested Reading(s) :

- Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjābi Viākarann te Rachnāvali**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar, PP. 138-225.
- Jagbir Singh (Dr.), 2009, **Madhkāli Shabad-Sabhiāchār**, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 96-120.
- Kāng, Kulbir Singh (Dr.), 2005, **Punjābi Qissā Kāv dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi, PP. 13-100.
- Lāmbā, Kulwant Kaur (Dr.), 2013, **Nāri Bimb ate Swai-Jeevani Sāhit**, Manpreet Parkāshan Delhi.
- Piārā Singh (Prof.), 2009, **Madhkāleen Punjābi Kavitā : Sidhānt, Itihās ate Parvitiān**, New Book Company, Mai Hirān Gate, Jalandhar.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

1. ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ, 2001, **ਸਭ ਰੰਗ**, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ.
(Sujān Singh, 2001, **Sabh Rang**, Singh Brothers, Māi Sevān, Amritsar)
 - 1.1 ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
(Kahānni di Paribhāshā, tatt te roopākārak visheshtāvān)
 - 1.2 ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ
(Kahānni de Itihās di sankhep jānnkāri)
 - 1.3 ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
(Ālochnātmak Adhiyan)
 - 1.4 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ, ਸਰੋਕਾਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ
(Kalātmak Pakh, Sarokār te Vichārdhārā)
 - 1.5 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ
(Birtāntak Jugtān)
 - 1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
2. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ, (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2012, **ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ-ਸੁਰਾਂ**, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ.
(ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ, ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ, ਬੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ, ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ, ਸ਼ਾਹ ਸ਼ਰਫ)
(Manjit Singh (Dr.) (ed.), 2012, **Punjābi Sufi Kāv-Surān**, Manpreet Parkāshan, Delhi.)
(Bābā Sheikh Farid, Shāh Hussain, Bulleh Shāh, Sultān Bāhoo, Shāh Sharf.)
 - 2.1 ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
(Punjābi Sufi Kavita dā Sankhep Itihās)
 - 2.2 ਸੂਫੀਮਤ ਤੇ ਸੂਫੀ ਸਿਲਸਿਲੇ
(Sufimat te Sufi Silsile)
 - 2.3 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
(Kalātmak Pakh)
 - 2.4 ਬਿੰਬ-ਵਿਧਾਨ ਤੇ ਸੂਫੀ ਸੰਕਲਪ
(Bimb-Vidhān te Sufi Sankalp)
 - 2.5 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
(Prasang Sahit Viākhiyā)
 - 2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
3. **ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ**
(Vihārak Punjābi)
 - 3.1 ਫੀਚਰ ਲੇਖਣ
(Feature Lekhann)
 - 3.2 ਛੰਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (ਕਬਿਤ, ਚੌਪਈ, ਦੇਹਿਰਾ, ਸਿਰਖੰਡੀ, ਬੈਂਤ ਤੇ ਦਵੱਈਆ)
(Chhand : Paribhāshā te kismān (Kabit, Choupai, Doherā, Sirkhandi, Baint te Dawaiyā)
 - 3.3 ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ (ਦਫਤਰੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ)
(Angrezi di takniki Paribhāshak Shabdāvali dā Anuvād) (Daftari ate Sāhitak Shabdāvali)
 - 3.4 ਪੈਰ੍ਹਾ ਰਚਨਾ
(Pairā Rachnā)
 - 3.5 ਅਖਾਣਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
(Akhānnān di Varton)

Suggested Readings :

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābi Bhāshā ate Viākarann (Part 1)**, Manpreet Parkāshan, Delhi, PP. 127-166.

Jagdhir Singh (Dr.), 2013, **Sufi ate Gurmat Kāv-Chintan**, Gracious Books, Patiālā.

Jaswinder Singh (Dr.) & Mān Singh Dhindsa (eds.), 2006, **Punjābi Sāhit dā Itihās (Ādhunik Kāl 1901-1995)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā, PP. 26-69.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

1. ਸਲੋਕ : ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ
(Salok : Guru Tegh Bahādar Ji)
**ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਲਿੱਟ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2015, ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ, ਐੱਚ ਕੇ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ.
(Harbans Singh Litt (Dr.) (ed.), 2015, **Bānni Guru Tegh Bahādar**, H. K. Parkāshan, Delhi.)
 - 1.1 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
(Gurmat Kāv-Dhārā dā Sankhep Itihās)
 - 1.2 ਸਲੋਕ ਰੂਪਾਕਾਰ
(Salok Roopākār)
 - 1.3 ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਤੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪੱਖ
(Vichārdhārak te Dārshanik Pakh)
 - 1.4 ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ
(Vishā-Vastu)
 - 1.5 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
(Kalātmak Pakh)
 - 1.6 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
(Prasang Sahit Viākhiyā)
2. ਮਨਮੋਹਨ ਬਾਵਾ, 1990, ਅਣਡਿੱਠੇ ਰਸਤੇ ਉੱਚੇ ਪਰਬਤ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
(Manmohan Bāwā, 1990, **Annddithe Raste Uche Parbat**, Lokgeet Parkāshan Chandigarh.)
 - 2.1 ਸਫ਼ਰਨਾਮੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
(Safarnāme di Paribhāshā, Tatt te Roopākārak Visheshatāvān)
 - 2.2 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
(Ādhunik Punjābi Safarnāme dā sankhep Itihās)
 - 2.3 ਕਿਸੇ ਕਾਂਡ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸਾਰ
(Kise Kāndd dā Ālochnātmak Sār)
 - 2.4 ਵਾਰਤਕ-ਸ਼ੈਲੀ
(Vārtak Shailie)
 - 2.5 ਸਫ਼ਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਖ
(Safarnāme de tour te parkh)
 - 2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Vihārak Punjābi)
 - 3.1 ਨਾਂਵ ਤੇ ਪੜਨਾਂਵ
(Nānv te Parhnānv)
 - 3.2 ਕਿਰਿਆ ਤੇ ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ
(Kiriya te Kiriya Visheshann)
 - 3.3 ਮੁਹਾਵਰੇ
(Muhāvire)
 - 3.4 ਲੇਖ ਰਚਨਾ (ਚਲੰਤ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ)
(Lekh Rachnā (Chalant Masleān Bāre)
 - 3.5 ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ ਸ਼ਬਦ
(Bahute Shabadān di thān ik Shabad)
 - 3.6 ਅਗੇਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ
(Agetar-Pichhetar)

Suggested Readings :

Āmir Kaur, 2011, '**Safar-dar-Safar**' dā Shailiegat Adhiyan, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābi Bhāsha te Viākarann (Part 1)**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Diwān Singh (Dr.) & Satinder Singh (Prof.), 1999, **Guru Tegh Bahādur : Chintan Kalā te Bānni**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.

Manjit Singh (Dr.), 2003, **Sāhit Sanrachnā ate Parvachan System**, Ārsee Publishers, Delhi.

Sāhib Singh (Prof.), 2003, **Bānni Mahalā 9 Steek**, Singh Brothers, Amritsar.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

1. ਸਵਰਾਜਬੀਰ, 2013, **ਧਰਮ ਗੁਰੂ**, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
(Swarājbir, 2013, **Dharam Guru**, Lokgeet Parkāshan)
 - 1.1. ਨਾਟਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ
(Nātak di Paribhāshā te tatt)
 - 1.2. ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
(Punjābi Nātak dā sankhep itihās)
 - 1.3. ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
(Vishā-Vastu ate Ālochnātmak Adhiyan)
 - 1.4. ਰੰਗਮੰਚੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ
(Rangmanchi Peshkāri de Pakh ton)
 - 1.5. ਮਿਥ ਰੂਪਾਂਤਰਣ
(Myth Roopāntarann)
 - 1.6. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
2. ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2004, **ਸਪਤਿਕਾ**, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ.
(Sutinder Singh Noor (Dr.) (ed.), 2004, **Saptika**, Ārsee Publishers, Delhi.)
 - 2.1. ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਇਕ ਵਾਰਤਕ ਰੂਪਕਾਰ ਵਜੋਂ
(Rekhā Chittar Ik Vārtak Roopākār Vajon)
 - 2.2. ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ
(Punjābi Rekhā Chittar dā Sankhep Itihās)
 - 2.3. ਕਿਸੇ ਇਕ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸਾਰ
(Kise Ik Rekhā Chittar dā Ālochnātmak Sār)
 - 2.4. ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ
(Vishā-Vastu)
 - 2.5. ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
(Kalātmak Pakh)
 - 2.6. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Vihārak Punjābi)
 - 3.1. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
(Punjābi Bhāshā dā Nikās ate Vikās)
 - 3.2. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
(Punjābi Bhāshā diān Visheshṭāvān)
 - 3.3. ਪੰਜਾਬੀ ਉਪ-ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ
(Punjābi Up-bhāshāvān bāre sankhep jannkāri)
 - 3.4. ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪ : ਟਕਸਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਲੈਂਗ, ਰਜਿਸਟਰ, ਪਿਜਿਨ ਅਤੇ ਕਰਿਓਲ ਭਾਸ਼ਾ
(Bhāshā de vibhin roop : Taksālī Bhāshā, Slang, Register, Pidgin ate Creole Bhāshā.)
 - 3.5. ਅਲੰਕਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (ਰੂਪਕ, ਯਮਕ, ਉਪਮਾ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ, ਅਤਿਕਥਨੀ, ਅਨੁਪ੍ਰਾਸ)
(Alankār : Paribhāshā te kismān {Roopak, Yamak, Upmā, Drishtānt, Atkathni, Anuprās})

Suggested Readings :

Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjābi Viākarann te Rachnāvali**, New Book Company, Māi Hiran Gate, Jalandhar.

Jaswinder Singh & Mān Singh Dhindsa (eds.), 2006, **Punjābi Sāhit dā Itihās**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā.

Bhupinder, Pāli, 2009, **Nātak ate Nāt-Chintan**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.

Sarabjit Singh (Dr.) (ed.), 2005, **Myth ate Vartmān : Swarājbir dā Nāt Paripekh**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā. (PP. 131-158)

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi Novel, Modern Punjābi Poetry and Functional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Novel, Ādhunik Punjābi Kavītā ate Vihārak Punjābi)

1. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ (ਪ੍ਰੋ.), 2000, **ਮੜੀ ਦਾ ਦੀਵਾ**, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
(Gurdiāl Singh (Prof.), 2000, **Marhi dā Deewā**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh)
 - 1.1 ਨਾਵਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
(Novel di Paribhāshā, Tatt te Toopākārak Visheshtāvān)
 - 1.2 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ
(Vishaegat Adhiyan)
 - 1.3 ਅੰਚਲਿਕਤਾ
(Ānchliktā)
 - 1.4 ਨਾਵਲ ਕਲਾ
(Novel Kalā)
 - 1.5 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਰਿਪੇਖ
(Sabhiāchārak Paripekh)
 - 1.6 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ
(Pāttar Chitrann)
 - 1.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
2. ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2010, **ਦੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਪਰਦੇਸ**, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (ਹਰ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪਹਿਲੇ ਕਵੀ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ)
(Harchand Singh Bedi (Dr.) (ed.), 2010, **Des Hoeyā Pardes**, Ravi Sāhit Parkāshan, Amritsar.)
(Har Desh nāl sambandāt paehle kavi diān kavītāvān)
 - 2.1 ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ
(Kavitā di Paribhāshā ate tatt)
 - 2.2 ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ
(Parvāsi Chetnā)
 - 2.3 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
(Kalātmak Pakh)
 - 2.4 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ
(Kavitā dā Ālochnātmak Adhiyan)
 - 2.5 ਪਰਵਾਸੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਮਸਲਾ
(Parvāsi Kavitā dā Maslā)
 - 2.6 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ
(Prasang Sahit Viākhiyā)
 - 2.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)
3. **ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ**
(**Vihārak Punjābi**)
 - 3.1 ਵਰਣ ਬੋਧ : ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰੀ, ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ, ਲਗਾਂ-ਲਗਾਖਰ
(Varann bodh : Painti Akhri, Swar te Vianjan, Lagān-Lagākhar)
 - 3.2 ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨੇਮ, ਸ਼ੁੱਧ-ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ
(Shabad-Jorhān de nem, Shudh-Ashudh Shabad Bodh)
 - 3.3 ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
(Gurmukhi Lippi diān Visheshtāvān)
 - 3.4 ਅਗੇਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ
(Agetar-Pichhetar)
 - 3.5 ਕਾਫ਼ੀਆ, ਰਦੀਫ਼, ਮਕਤਾ, ਮਤਲਾ, ਮਿਸਰਾ, ਸ਼ਿਅਰ
(Kāfiā, Radeef, Maktā, Matlā, Misrā, Sheyar)

Suggested Reading(s) :

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābi Bhāshā ate Viākarann (Bhag I)**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Duggal, Narinder Singh, 2009, **Punjābi Viākarann te Rachnāvali**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

G.B. Singh, 1998, **Gurmukhi Lippi dā Janam te Vikās**, Punjāb University Press, Chandigarh.

Jalaur Singh (Dr.), 1981, **Gurdiāl Singh dā Novel Jagat**, Ravi Sahit Parkāshan, Amritsar.

Rajinderpal Singh (Dr.) (Co-ed.), 2011, **Punjābi Dāisorā : Adhiyan ate Adhiyāpan**, Publication Bureau, Punjābi University, Patiālā.

Sukhbir Kaur (Dr.), 1985, **Gurdiāl Singh de Novelān vich Ānchliktā**, Nānak Singh Pustakmālā, Amritsar.

Updesh Kaur (Dr.), 2005, **Gurdiāl Singh Ik Adhiyan**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

***Elective : Discipline Specific
(DSE)**

BA (Prog.) & B.Com (Prog.)

Semester : V/VI

<p align="center">DSE-1 Marginalized Punjābi Literature ਪੰਜਾਬੀ ਦਲਿਤ ਸਾਹਿਤ (Punjābi Dalit Sāhit)</p>	<p align="center">DSE-2 Punjābi Feminist Literature ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਰੀ ਸਾਹਿਤ (Punjābi Nāri Sāhit)</p>
<p align="center">DSE-3 History of Punjābi Literature (from Beginning Period to 1900 A.D.) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਆਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ 1900 ਤੱਕ) (Punjābi Sāhit dā Itihās) (Ādi-Kāl ton 1900 tak)</p>	<p align="center">DSE-4 History of Punjābi Literature (from 1900 A.D. to present) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (1900 ਤੋਂ ਸਮਕਾਲ ਤੱਕ) (Punjābi Sāhit dā Itihās) (1900 ton Samkāl tak)</p>
<p align="center">DSE-5 Comparative Study of Indian and Pakistani Modern Punjabi Poetry ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Bhārti ate Pākistāni Ādhunik Punjābi Kavitā dā Tūlnātmak Adhiyan)</p>	<p align="center">DSE-6 Sufi and Gurmat Poetry ਸੂਫੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ (Sufi ate Gurmat Kāv)</p>
<p align="center">DSE-7 Punjābi Historical Novel ਪੰਜਾਬੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਵਲ (Punjābi Itihāsak Novel)</p>	<p align="center">DSE-8 Medieval and New Punjābi Prose ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ Madhkāleen ate Naveen Punjābi Vārtak</p>
<p align="center">DSE-9 Punjābi Gadar Poetry and Revolutionary Movements ਪੰਜਾਬੀ ਗ਼ਦਰ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਲਹਿਰਾਂ (Punjābi Gadar Kāv ate Krāntikāri Laehrān)</p>	

*Optional Dissertation or Project Work in place of one Discipline Specific Elective Paper (6 Credits) in 6th Semester.

Semester : V/VI
DSE - 1
Marginalized Punjābi Literature
ਪੰਜਾਬੀ ਦਲਿਤ ਸਾਹਿਤ
(Punjābi Dalit Sāhit)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Sidhāntak Paripekh)</p> <p>1.1 ਦਲਿਤ ਚਿੰਤਨ : ਵਿਰਸਾ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ (Dalit Chintan : Vishā te Vartmān)</p> <p>1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ, ਦਲਿਤ ਮੁਕਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਕਰਨ (Punjābi Qaum, Dalit Mukti ate Shaktikaran)</p> <p>1.3 ਦਲਿਤ ਸਵਾਲ ਤੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦ (Dalit Swāl te Mārkvād)</p> <p>1.4 ਭਾਰਤੀ ਜਾਤੀ ਵੰਡ : ਮਾਰਕਸੀ ਪਰਿਪੇਖ (Bhārti Jātee Vandd : Marxee Paripekh)</p> <p>1.5 ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਮਾਜਕ ਪਰਿਵਰਤਨ (Dalit Chetnā ate Punjābi Vich Samājak Parivartan)</p> <p>1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	
<p>2. ਬਲਬੀਰ ਮਾਧੋਪੁਰੀ, 2006, ਛਾਂਗਿਆ ਰੁੱਖ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Balbir Mādhopuri, 2006, Chhāngiā Rukh, Navyug Publishers, Delhi.)</p> <p>2.1 ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ (Sawai-Jeevani de tour ute)</p> <p>2.2 ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ (Dalit Chetnā)</p> <p>2.3 ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ (Kalātmak Jugtān)</p> <p>2.4 ਭਾਸ਼ਾ-ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā-Shailie)</p> <p>2.5 ਨਾਇਕ ਬਿੰਬ ਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Nāyak Bimb te Vichārdhārā)</p> <p>2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	
<p>3. ਚਰਨ ਦਾਸ ਸਿੱਧੂ (ਡਾ.), 2013, ਬਾਬਾ ਬੰਤੂ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ. (Charan Dāss Sidhu, 2013, Bābā Bantu, National Book Shop, Delhi.)</p> <p>3.1 ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ (Nātaki Jugtān)</p> <p>3.2 ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ (Dalit Chetnā)</p> <p>3.3 ਕਥਾਨਕ (Kathānak)</p> <p>3.4 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ (Pātar Chitrann)</p> <p>3.5 ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਨਾਟਕ ਵਜੋਂ (Trāsdī Nātak Vajon)</p> <p>3.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

- Bhim Inder Singh (Dr.) 2005, **Dalit Chintan : Marxi Pripekh (Marxist Perspective of Dalit Thought)**, Quqnās Parkāshan, Jalandhar.
- Noor, Sutinder Singh (Dr.) (ed.), 2007, **Balbir Mādhhopuri di Swai-Jeevani ‘Chhangīā Rukh’ dā Sahitak-Samajak Mulānkann**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.
- Noor, Sutinder Singh (Dr.), Batra, Pritam Singh (Dr.) (ed.), 2000, **Dalit Chetnā ate Sāhit**, Punjābi Academy, Delhi.
- Ravinder Singh (Dr.), 2003, **Charan Dāss Sidhu de Nātakān dā Ālochnātmak Adhiyan**, Manpreet Parkāshan, Delhi.
- Ravinder Singh (Dr.), 2009, **Samkālī Punjābi Nātak de Sarokār**, Chetnā Parkāshan, Punjābi Bhawan, Ludhiānnā. (PP. 104-115)
- Vermā, Satish Kumār (Dr.), 2006, **Punjābi Nātak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 2
Punjābi Feminist Literature
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਰੀ ਸਾਹਿਤ
(Punjābi Nāri Sāhit)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Sidhāntak Paripekh)</p> <p>1.1 ਨਾਰੀਵਾਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਮੰਤਵ (Nārivād : Paribhāshā, Vikās te Mantav)</p> <p>1.2 ਨਾਰੀ ਲਿਖਤ ਦਾ ਮਸਲਾ (Nāri Likhat dā Maslā)</p> <p>1.3 ਭਾਰਤੀ ਨਾਰੀ ਅਤੇ ਨਾਰੀਵਾਦ (Bhārti Nāri ate Nārivād)</p> <p>1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਨਾਰੀਵਾਦ (Punjābi Sāhit ate Nārivād)</p> <p>1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, 2014, ਰਸੀਦੀ ਟਿਕਟ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਦਿੱਲੀ. (Amritā Pritam, 2014, Rasidi Ticket, Shilālekh, Delhi.)</p> <p>2.1 ਨਾਰੀ-ਬਿੰਬ (Nāri-Bimb)</p> <p>2.2 ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ (Swai-Jeevani de tour te)</p> <p>2.3 ਸਾਹਿਤਕ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ (Sāhitak Drishti)</p> <p>2.4 ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ (Kalātmak Jugtān)</p> <p>2.5 ਸਿਰਲੇਖ (Sirlekh)</p> <p>2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਬੇਅੰਤ ਕੌਰ (ਡਾ.), 2011, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਰੀ ਕਾਵਿ ਸੰਵੇਦਨਾ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਦਿੱਲੀ. (Beant Kaur, 2011, Punjābi Nāri Kāv Samvednā, Shilālekh, Delhi.)</p> <p>3.1 ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ (Nāri Samvednā)</p> <p>3.2 ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ (Kāv Jugtān)</p> <p>3.3 ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ (Vihārak Samikhiyā)</p> <p>3.4 ਕਾਵਿ-ਸਰੋਕਾਰ (Kāv Sarokār)</p> <p>3.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Brārĥ, Balwinder Kaur (Dr.), 2002, **Nārivād : Sidhānt, Chintan ate Vihār**, Publication Bureau, Punjābi University Patiālā.

Duggal, Navneet Kaur (Dr.) 2009, **Ajit Kaur diān Galapi-Rachnāvān di Nārivādi Alochnā**, Shilālekh, Delhi.

Lamba, Kulwant Kaur (Dr.), 2013, **Nāri Bimb ate Swai Jeevani Sāhit**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Rānni, Rajni (Dr.), 2006, **Nārivādi Chintan ate Punjābi Kahānni**, M.P. Parkāshan, Delhi.

Sandhu, Rupinder Kaur, 2007, **Nāri Chetnā : Sidhānt te Vihār**, Ruhi Parkāshan, Amritsar.

Sharma, Sarikā (Dr.) 2012, **Nārivādi Chetnā ate Nāri Kāv**, Shilālekh, Delhi.

Vanita (Dr.), 2015, **Nārivād te Sāhit**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI

DSE - 3

**History of Punjābi Literature
(from Beginning Period to 1900 A.D.)**

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
(ਆਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ 1900 ਤੱਕ)

(Punjābi Sāhit dā Itihās)
(Ādi-Kāl ton 1900 tak)

	Total Credits 6
<p>ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2004, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ.</p> <p>(Parminder Singh (Dr.), Kirpāl Singh Kasel, Gobind Singh Lāmbā (Dr.) (ed.), 2004, Punjābi Sāhit Di Utpatti te Vikās, Lāhore Book Shop, Ludhiānnā.)</p>	
<p>1. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਉਗਵਣ ਕਾਲ (Punjābi Sāhit dā Ugvann Kāl)</p> <p>1.1. ਨਾਥ ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Nāth Jogiān de Sāhit Nāl Jānn-Pachhānn)</p> <p>1.2. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	
<p>2. ਮੱਧਕਾਲ : ਮੱਧਕਾਲ ਦੀਆਂ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ (Madhkāl : Madhkāl diān Kāv-Dhārāvān de Nikās ate Vikās Sambandhi Jānnkāri)</p> <p>2.1. ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ (Sufi Kāv)</p> <p>2.2. ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ (Qissā Kāv)</p> <p>2.3. ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ (Gurmat Kāv)</p> <p>2.4. ਬੀਰ ਕਾਵਿ (Bir Kāv)</p> <p>2.5. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	
<p>3. ਸੰਕ੍ਰਾਂਤੀ ਕਾਲ : 1850 ਤੋਂ 1900 ਈ. ਤੱਕ ਸਮੁੱਚਾ ਸਾਹਿਤ (Sankrānti Kāl : 1850 ton 1900 Esavee tak Samuchā Sāhit)</p> <p>3.1. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦਾ ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Sāhit vich Ādhuniktā dā Ārambh te Vikās)</p> <p>3.2. ਸੰਕ੍ਰਾਂਤੀ ਕਾਲ ਦੇ ਲੱਛਣ (Sankrānti Kāl de Lachhann)</p> <p>3.3. 1850 ਤੋਂ 1900 ਈ. ਤੱਕ ਦਾ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ, ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ) 1850 ton 1900 Esavee tak dā Racheā giā Punjābi Sāhit (Qissā Kāv, Sufi Kāv)</p> <p>3.4. ਵਾਰਾਂ ਤੇ ਜੰਗਨਾਮੇ (Vārān te Jangnāme)</p> <p>3.5. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Diwānā, Mohan Singh (Dr.), 1956, **Punjābi Adab Di Muktsar Tāreekh (1100-1932 AD)**, Kasturi Lāl and Sons, Amritsar.

Diwānā, Mohan Singh (Dr.), 1955, **Introduction to Punjābi Literature**, Nānak Singh Pustakmālā, Amritsar.

Bedi, S.S. Wanjārā (Dr.), 1977, **Punjābi Sāhit diān Lok-Roorhiān**, Lok Parkāshan, New Delhi.

Narinder Singh (Dr.), 2002, **Punjābi Sāhit di Ithāskāri : Ik Drishti**, National Book Shop, Delhi.

Kanwar, Tarlok Singh (Dr.), 1995, **Punjābi Sāhit di Itihāskāri**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 4
History of Punjābi Literature
(from 1900 A.D. to present Period)
ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ
(1900 ਤੋਂ ਸਮਕਾਲ ਤੱਕ)
(Punjābi Sāhit dā Itihās)
(1900 ton Samkāl tak)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ ਪੱਖ (Sidhāntak Pakh)</p> <p>1.1. ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ (Sāhit ate Itihās)</p> <p>1.2. ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸ ਲਿਖਣ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ (Sāhit Itihās Likhann diān Samassiāvān)</p> <p>1.3. ਕਾਲ ਵੰਡ ਦਾ ਮਸਲਾ (Kāl Vandd dā Maslā)</p> <p>1.4. ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Ādhunikṭā dā Sankalp)</p> <p>2. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2004, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Parminder Singh (Dr.), Kirpāl Singh Kasel (Dr.), Gobind Singh Lāmbā (Dr.) (ed.), 2004, Punjābi Sāhit di Utpatti te Vikās, Lāhore Book Shop, Ludhiānnā.)</p> <p>2.1. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Ādhunik Punjābi Kāvitā dā Itihās)</p> <p>2.2. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Ādhunik Punjābi Novel dā Itihās)</p> <p>2.3. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Ādhunik Punjābi Nātak dā Itihās)</p> <p>2.4. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Ādhunik Punjābi Kahānni dā Itihās)</p> <p>2.5. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Ādhunik Punjābi Vārtak dā Itihās)</p> <p>2.6. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Narinder Singh (Dr.), 2002, **Punjābi Sāhit di Ithāskāri : Ik Drishti**, National Book Shop, Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Ādhunik Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Nātak te Rangmanch : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Vashishta, Om Prakash (Dr.) (ed), (2002), **Vihvin Sadi De Punjabi Sahit Da Mulankann**, Sahitya Akademi, New Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Comparative Study of Indian and Pakistani Modern Punjābi Poetry

ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ

(Bhārti ate Pākistāni Ādhunik Punjābi Kavita dā Tulnātmak Adhiyan)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ (Sidhānt ate Itihās)</p> <p>1.1. ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ : ਵਿਧੀ ਤੇ ਵਿਧਾਨ (Tulnātmak Adhiyan : Vidhi te Vidhān)</p> <p>1.2. ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Ādhunikā dā Sankalp)</p> <p>1.3. ਬਿੰਬ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕ (Bimb te Prateek)</p> <p>1.4. ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā)</p> <p>1.5. ਕਾਵਿ ਸੰਚਾਰ (Kāv Sanchār)</p> <p>1.6. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਮੋਹਨਜੀਤ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 1994, ਪੱਤਣ ਤੇ ਪਰਛਾਵੇਂ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (ਹਰ ਕਵੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਾਵਿ-ਕਿਰਤ) (Mohanjit (Dr.) (ed.), 1994, Pattann te Parchhāven, Ārsee Publishers, Delhi.) (Har Kavi di Paehlee Kāv-Kirat)</p> <p>2.1. ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ (Kāv Sarokār)</p> <p>2.2. ਬਿੰਬ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਿਧਾਨ (Bimb te Prateek Vidhān)</p> <p>2.3. ਕਾਵਿ ਸੰਚਾਰ (Kāv Sanchār)</p> <p>2.4. ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਵੇਦਨਾ (Ādhunik Samvednā)</p> <p>2.5. ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā Shailie)</p> <p>2.6. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਅਤਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਜਗਤਾਰ (ਡਾ.), 2007, ਦੁਖ ਦਰਿਆਓਂ ਪਾਰ ਦੇ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ. (ਅਫਜ਼ਲ ਅਹਿਸਨ ਰੰਧਾਵਾ, ਨਜਮ ਹੁਸੈਨ ਸੱਯਦ, ਸ਼ਰੀਫ ਕੁੰਜਾਹੀ, ਮੁਨੀਰ ਨਿਆਜ਼ੀ, ਫਖਰ ਜਮਾਨ, ਬੁਸ਼ਰਾ ਐਜ਼ਾਜ਼, ਅਹਿਮਦ ਜ਼ਫਰ) (Attar Singh (Dr.) ate Jagtār (Dr.), 2007, Dukh Dariāon Pār De, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.) (Afzal Aehsan Randhāwā, Najam Hussain Sayed, Sharif Kunjāhee, Munir Niāzi, Fakhar Zamān, Bushrā Aežāz, Ahmad Zafar)</p> <p>3.1. ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Punjābiat dā Sankalp)</p> <p>3.2. ਕਾਵਿ-ਸਰੋਕਾਰ (Kāv-Sarokār)</p> <p>3.3. ਪ੍ਰਤੀਕ ਤੇ ਬਿੰਬ ਵਿਧਾਨ (Prateek te Bimb Vidhān)</p> <p>3.4. ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā Shailie)</p> <p>3.5. ਕਾਵਿ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Kāv Vilakhanntā)</p> <p>3.6. ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Ajmer Singh (Dr.) (ed.), 2000, **Khoj Patrikã : Pakistãni Punjãbi Sãhit Vishesh Ank (Ank 37)**, Publication Bureau, Punjãbi University, Patiãlã. (PP. V-IX & 160-188)

Anjeel Kaur (Dr.), 2013, **Bhãrti ate Pãkistãni Punjãbi Kavità : Tuhnãtmak Adhiyan**, Shilãlekh, Delhi.

Attar Singh (Dr.), 1984, **Sãhit Samvednã**, Raghbir Rachnã Parkãshan, Chandigarh.

Dheer, Kuldeep Singh (Dr.), 1996, **Tuhnãtmak Sãhit : Sidhãnt te Vihãr**, Publication Bureau, Punjãbi University Patiãlã.

Piãrã Singh (Prof.), 2012, **ãdhunik Punjãbi Kavità : Sidhãnt, Itihãs te Parvirtiãn**, New Book Company, Mãi Hirãn Gate, Jalandhar.

Satinder Singh (Dr.), 1990, **Tuhnãtmak Bhãrti Sãhit**, Guru Nãnak Dev University, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Study of Sufi and Gurmat Poetry
ਸੂਫੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦਾ ਅਧਿਐਨ
(Sufi ate Gurmat Kāv dā Adhiyan)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ (Sidhānt ate Itihās)</p> <p>1.1 ਸੂਫੀ ਮੱਤ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ (Sufi Matt de Mool Sankalp)</p> <p>1.2 ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ (Gurmat de Mool Sankalp)</p> <p>1.3 ਸਾਮੀ ਤੇ ਆਰੀਅਨ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ (Sāmi te Āriyan Sanskriti)</p> <p>1.4 ਸੂਫੀ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ : ਸਾਂਝਾਂ ਤੇ ਵੱਖਰਤਾਵਾਂ (Sufi te Gurmat Kāv : Sānjhān te Vakhartāvān)</p> <p>1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਕਲਾਮ : ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ (Kalām : Bābā Shekh Farid) ਬ੍ਰਹਮਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ (ਪ੍ਰੋ.) (ਸੰਪਾ.), 2009, ਸ਼ਲੋਕ ਤੇ ਸ਼ਬਦ : ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ. (Brahamjagdish Singh (Prof.) (ed.), 2009, Shalok te Shabad : Bābā Sheikh Farid, Wāris Shāh Foundation, Amritsar)</p> <p>2.1 ਅਧਿਆਤਮਕ ਸਰੋਕਾਰ (Adhiyātmak Sarokār)</p> <p>2.2 ਨੈਤਿਕ ਆਧਾਰ (Naetik ādhār)</p> <p>2.3 ਨਾਸ਼ਮਾਨਤਾ ਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ (Nāshmāntā te Mout dā Sankalp)</p> <p>2.4 ਬਿੰਬ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਿਧਾਨ (Bimb te Prateek Vidhān)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਬਾਣੀ : ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ - ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ (Bāñni : Āsā di Vār – Guru Nānak Dev ji) ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਿੱਲ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2004, ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. Mahinder Kaur Gill (Dr.) (ed.), 2004, Āsā di Vār, Ārsee Publishers, Delhi</p> <p>3.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>3.2 ਤੱਤਕਾਲੀਨ ਸਮਾਜ ਦਾ ਬਿੰਬ (Tatkāleen Samāj dā Bimb)</p> <p>3.3 ਅਧਿਆਤਮਕ ਵਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ (Adhiātmak Vār de tour ute)</p> <p>3.4 ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Gurmat Vichārdhārā)</p> <p>3.5 ਵਾਰ ਦਾ ਸੰਗਠਨ (Vār dā Sangatthan)</p> <p>3.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Brahmjagdish Singh (Prof.), 2011, **Gurmat Kāv : Itihās ate Vichārdhārah Paripekh**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.

Harbhajan Singh (Dr.), 2007, **Mul te Mulānkann**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.

Jagdhir Singh (Dr.), 2013, **Sufi te Gurmat Kāv Chintan**, Gracious Books, Patialā.

Manmohan Singh (Dr.), 1993, **Sufimat ate Dhārmak Laehrān**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Rāe, Jasbir Singh (Dr.), 2004, **Āsā di Vār : Bahupakhi Adhiyan**, Guru Nānak Dev University, Amritsar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE - 7
Punjābi Historical Novel
ਪੰਜਾਬੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਵਲ
(Punjābi Itihāsak Novel)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ (Sidhānt te Itihās)</p> <p>1.1 ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਵਲ ਰੂਪਾਕਾਰ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ (Itihāsak Novel Roopākār di Vilakhanntā)</p> <p>1.2 ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਗਲਪੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ ? (Itihās dā Galapi Roopāntarann ?)</p> <p>1.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān)</p> <p>1.4 ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (Vichārdhārā)</p> <p>1.5 ਪੰਜਾਬੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਵਲ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ (Punjābi Itihāsak Novel di Paramparā)</p> <p>1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ, 1989, ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Kartār Singh Duggal, 1989, Nānak Nām Charhdi Kalā, Navyug Puublishers, Delhi.)</p> <p>2.1 ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਗਲਪੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Sikh Itihās dā Galapi Roopāntarann)</p> <p>2.2 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān)</p> <p>2.3 ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਣ (Pātar-Chitarann)</p> <p>2.4 ਕਥਾਨਕ (Kathānak)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, 2013, ਤੂਤਾਂ ਵਾਲਾ ਖੂਹ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Sohann Singh Seetal, 2013, Tootān Wālā Khooh, Lāhore Book Shop, Ludhiānnā)</p> <p>3.1 ਕਿਸਾਨੀ ਬਨਾਮ-ਸ਼ਾਹੂਕਾਰੀ (Kirsāni Banām-Shāhukāri)</p> <p>3.2 ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਸੋਚ (Angrezān di Bastiwādi soch)</p> <p>3.3 ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜੰਗ-ਏ-ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਗਲਪੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Desh di Jang-e-Āzādi dā Galapi Roopāntarann)</p> <p>3.4 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ (Pātar Chitrann)</p> <p>3.5 ਧਾਰਮਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੇ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲਹਿਰਾਂ ਦਾ ਗਲਪੀ ਬਿੰਬ (Dhārmak, Rājnitak te Dharam-nirpakh Laehrān dā Galapi Bimb)</p> <p>3.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Dusānjh, Surinder Singh (Dr.), 2005, **Punjābi Itihāssak Novel**, Lahore Book Shop, Ludhiānnā.

Bhagwant Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Sabhiāchār, Qomiat ate Punjābi Novel**, Twenty First Century Publications, Patiālā. (PP. 121-148, 168-188)

Karanjit Singh (Dr.) 2005, **Galapkār Sohan Singh Seetal**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Navneet Kaur (Dr.) 1994, **Kartār Singh Duggal di Galap-Drishti** ('Nānak Nām Charhdi Kalā' Trae-Larhi Novel de Sandarbh Vich), Saman-Sakhi Parkāshan, New Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2012, **Ādhunik Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parviriān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Sandhu, Gulpāl Singh (Dr.), 2005, **Punjābi Novel dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Vinod, T.R. (Dr.), 1999, **Āao Novel Parhie**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā. (PP. 71-76)

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI
DSE-8
Medieval and New Punjābi Prose
ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ
Madhkāleen ate Naveen Punjābi Vārtak

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ ਪਰਿਪੇਖ (Sidhānt Paripekh)</p> <p>1.1 ਵਾਰਤਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Vārtak : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਨਿਖੇੜਾ (Kavitā te Vārtak dā Nikherhā)</p> <p>1.3 ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵੰਨਗੀਆਂ (Purātan Punjābi Vārtak diān Parmukh Vangiyān)</p> <p>1.4 ਨਵੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵੰਨਗੀਆਂ (Naveen Punjābi Vārtak diān Parmukh Vangiyān)</p> <p>1.5 ਪੁਰਾਤਨ ਤੇ ਨਵੀਨ ਵਾਰਤਕ ਵਿਚਲਾ ਨਿਖੇੜਾ (Purātan te Naveen Vārtak Vichlā Nikherhā)</p> <p>1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਹਲੀ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2015, ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (ਪਹਿਲੇ ਛੇ ਅਧਿਆਇ) (Surinder Singh Kohli (Dr.) (ed.), 2015, Purātan Punjābi Vārtak, Manpreet Parkāshan, Delhi.) (Paehle Chhee Adhiyāye)</p> <p>2.1 ਮੁੱਖਬੰਧ (Mukhbandh)</p> <p>2.2 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.3 ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā Shailie)</p> <p>2.4 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਮਿੰਨੀ ਗਰੇਵਾਲ, 2011, ਅਨਜਾਣੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Minnie Garewal, 2011, Anjānniān Dhartiān, Manpreet Parkāshan, Delhi.)</p> <p>3.1 ਸਫਰਨਾਮਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Safarnāmā : Paribhāsh te Tatt)</p> <p>3.2 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>3.3 ਕਲਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (Kalātmak Visheshṭāvān)</p> <p>3.4 ਕਥਾ ਸਾਰ (Kathā Sār)</p> <p>3.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Āmir Kaur, 2011, ‘**Safar-dar-Safar’ dā Shailiegat Adhiyan**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Karanjit Singh (Dr.), 2004, **Purātan Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

Manjit Singh (Dr.), 2003, **Sāhit-Sanrachnā : System ate Parvachan**, Ārsee Publishers, Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2004, **Punjābi Vārtak : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Satinder Singh (Dr.), 2006, **Ādunik Punjābi Vārtak dā Itihās**, Punjābi Acadmey, Delhi.

Seetal, Jeet Singh, **Vārtak te Vārtak Shailie**, Punjāb State University Text Book Board, Chandigarh.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi Gadar Poetry and Revolutionary Movements

ਪੰਜਾਬੀ ਗ਼ਦਰ ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਲਹਿਰਾਂ

(Punjābi Gadar Kāv ate Krāntikāri Laehrān)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ (Sidhānt ate Itihās)</p> <p>1.1 ਵਾਸੀ (Native), ਅਵਾਸੀ (Emigrant), ਪਰਵਾਸੀ (Immigrant), ਵਿਦੇਸ਼ੀ (Foreigner), ਸੰਕਲਪਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ (Vāsi, Awāsi, Parvāsi, Videshi, Sankalpān di Paribhāshā)</p> <p>1.2 ਐਨ.ਆਰ.ਆਈ. (N.R.I), ਆਬਾਦਕਾਰ (Settler), ਪੁਨਰਵਾਸੀ (Re-settler), ਸੰਕਲਪਾਂ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (N.R.I., Ābādkāri, Punarvāsi Sankalpān vichlā antar)</p> <p>1.3 ਬਸਤੀਵਾਦ, ਪਰਵਾਸ ਤੇ ਡਾਇਸਪੋਰਾ (Bastivād, Parvās te Dāisporā)</p> <p>1.4 ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਲਹਿਰਾਂ (Panjāb diān Lok Laehrān)</p> <p>1.5 ਕੌਮੀ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ (Qāumi Laehrān de Prabhāv)</p> <p>2. **ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਲਿੱਟ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2015, ਗ਼ਦਰ ਕਾਵਿ ਗੁੰਜਾਂ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਧੀਨ) (Harbans Singh Litt (Dr.) (ed.), 2015, Gadar Kāv Goonjān, Manpreet Parkāshan, Delhi.) (Under Publication)</p> <p>2.1 ਗ਼ਦਰ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਿਛੋਕੜ (Gadar Sankalp di Viākhiyā, Itihās te Rājnitak Pichhokarh)</p> <p>2.2 ਗ਼ਦਰ-ਕਾਵਿ ਦਾ ਸ਼ਿਲਪ-ਵਿਧਾਨ (Gadar-Kāv dā Shilap-Vidhān)</p> <p>2.3 ਗ਼ਦਰ-ਕਾਵਿ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰ ਤੇ ਉਦੇਸ਼ (Gadar-Kāv de Sarokār te Udesh)</p> <p>2.4 ਡਾਇਸਪੋਰਿਕ-ਚੇਤਨਾ (Dāisporic-Chetnā)</p> <p>2.5 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ (Prasang Sāhit Viākhiyā)</p> <p>3. ਏ.ਸੀ. ਅਰੋੜਾ (ਸੰਪਾ.) 1996, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਲਹਿਰਾਂ (1849-1947), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ. (A.C. Arora (ed.), 1996, Panjāb Diān Lok-Laehrān (1849-1947), Punjābi University, Patialā.)</p> <p>3.1 ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਲਹਿਰਾਂ ਦੀ ਉਤਪਤੀ (Panjāb diān Lok-Laehrān di Utpati)</p> <p>3.2 ਨਾਮਧਾਰੀ ਲਹਿਰ (Nāmdhāri Laehar)</p> <p>3.3 ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ (Singh Sabhā Laehar)</p> <p>3.4 ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਲਹਿਰ (Āryā Samāj Laehar)</p> <p>3.5 ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ (Akāli Laehar)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Litt, Harbans Singh (Dr.), 2015, **Muddlā Parvāsi Punjābi Sāhit te Gadar Laehar, Ārsee Publishers, Delhi.

Litt, Harbans Singh (Dr.), 2015, **Gadar Laehar : Itihās ate Rājnitī, Manpreet Parkāshan, Delhi

Litt, Harbans Singh (Dr.) 2015, **Gadar Sahit da Shilp –Vidhān, Manpreet, Parkāshan, Delhi.

Puri, Harish K. (Dr.), 2006, **Gadar Laehar : Vichārdhārā, Jathebandi, Rannitī**, Guru Nanak Dev University, Amritsar.

Rajinder Pal Singh (Main ed.), 2011, **Punjābi Daisporā, (Adhiyan ate Adhiyāpan)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

Sukhjīt Singh, 2014, **Punjāb Diān Rājnitak te Itihāsak Laehrān**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**Elective Course : Generic
(GE)
B.A. (Prog.) & B.Com (Prog.)**

Semester : V/VI

<p>GE - 1 Punjābi Drāmā and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Nātak ate Vihārak Punjābi)</p>	<p>GE - 2 Modern Punjābi Story and Functional Punjābi ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Ādhunik Punjābi Kahānni ate Vihārak Punjābi)</p>
<p>GE - 3 Punjābi Novel and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Novel ate Vihārak Punjābi)</p>	<p>GE - 4 Punjābi Epic and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Mahā-Kāv ate Vihārak Punjābi)</p>
<p>GE - 5 Punjābi Long Poem and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਲੰਮੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Lammi Kavītā ate Vihārak Punjābi)</p>	<p>GE - 6 Gurbānni and Functional Punjābi ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Gurbānni ate Vihārak Punjābi)</p>
<p>GE - 7 Punjābi Travlogue and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Safarnāmā ate Vihārak Punjābi)</p>	<p>GE - 8 Punjābi Essays and Functional Punjābi ਪੰਜਾਬੀ ਨਿਬੰਧ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Punjābi Nibandh ate Vihārak Punjābi)</p>
<p>GE - 9 Pākitstāni Drāmā and Fuctional Punjābi ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Pākitstāni Nātak ate Vihārak Punjābi)</p>	

Punjābi Drāmā and Functional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Nātak ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਨਾਟਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Nātak : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Panjābi Nātak dā Itihās te Vikās)</p> <p>1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Punjābi Nātak diān Mool Parviriān)</p> <p>1.4 ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ (Nātak ate Rangmanch)</p> <p>1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	
<p>2. **ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ (ਡਾ.), 2015, ਭਾਈਆਂ ਬਾਝ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਦਿੱਲੀ. (Satish Kumār Varmā (Dr.), 2015, Bhāiān Bājh, Shilālekh, Delhi.)</p> <p>2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਸੰਵਾਦ ਕਲਾ (Samvād Kalā)</p> <p>2.3 ਨਾਟ ਮੰਚ (Nāt Manch)</p> <p>2.4 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ (Rangmanchi Sārthaktā)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	
<p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ (Sankhep Rachnā)</p> <p>3.2 ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ (Punjābi diān Swar te Viyanjan Dhuniān)</p> <p>3.3 ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ ਦੇ ਨਿਯਮ (Shabad Rachnā de Niyam)</p> <p>3.4 ਨਾਂਵ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ (Nānv te unhān diān Kismān)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākarann**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).

Piārā Singh (Prof.), 2011, **Punjābi Nātak te Rangmanch : Sidhānt, Itihās te Parvirtīān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar.

Vermā, Satish Kumar (Dr.), 2005, **Punjābi Nātak dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਕਹਾਣੀ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Kahānni: Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Punjābi Kahānni dā Sankhep Itihās te Vikās)</p> <p>1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Punjābi Kahānni diān Mool Parviriān)</p> <p>1.4 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਅਜੀਤ ਕੌਰ, 2014, ਮੌਤ ਅਲੀ ਬਾਬੇ ਦੀ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Ajit Kaur, 2014, Mout Ali Bābe Di, Navyug Publishers, Delhi.)</p> <p>2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ (Kahānni Kalā)</p> <p>2.3 ਰਚਨਾ ਜੁਗਤਾਂ (Rachnā Jugtān)</p> <p>2.4 ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ (Nāri Samvednā)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ (Anndditthā Pairā)</p> <p>3.2 ਵਰਣ ਬੋਧ : ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰੀ (Varann Bodh : Paintee Akharee)</p> <p>3.3 ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ (Vishrām Chinh)</p> <p>3.4 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ (Shabad Jorhān de Niyam)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

- Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākarann**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).
- Duggal, Navneet Kaur (Dr.) 2009, **Ajit Kaur diān Galap Rachnāvān di Nārivādi Ālochanā**, Shilālekh, Delhi. (PP. 154-174)
- Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.
- Harbhajan Singh (Dr.), 1983, **Ik Khat Tere Nān**, Faqir Singh & Sons, Ghantā Ghar, Amritsar. (PP. 106-109)
- Piārā Singh (Prof.), 2012, **Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parvitiān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar. (PP. 87-132)

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvīrtiān)</p> <p>1.1 ਨਾਵਲ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Novel : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (Panjābi Novel dā Itihās te Vikās)</p> <p>1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Punjābi Novel diān Mool Parvīrtiān)</p> <p>1.4 ਕਥਾਨਕ (Kathānak)</p> <p>1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ, 2001, ਲੰਘ ਗਏ ਦਰਿਆ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ. (Dalip Kaur Tiwānā, 2001, Langh Gaye Dariyā, Ārsee Publishers, Delhi.)</p> <p>2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ (Nāri Samvednā)</p> <p>2.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ (Birtāntak Jugtān)</p> <p>2.4 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ (Pātar Chitrann)</p> <p>2.5 ਨਾਵਲ ਕਲਾ (Novel Kalā)</p> <p>2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਪੈਰ੍ਹਾ ਰਚਨਾ (Pairā Rachnā)</p> <p>3.2 ਲਗਾਂ ਤੇ ਲਗਾਖਰ (Lagān te Lagākhar)</p> <p>3.3 ਤਤਸਮ ਤੇ ਤਦਭਵ ਸ਼ਬਦ (Tatsam te Tadbhav Shabad)</p> <p>3.4 ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਤੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ (Samānārthak, Vipritārthak te Bhuarthak Shabad)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākarann**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Piārā Singh (Prof.), 2012, **Punjābi Galap : Sidhānt, Itihās te Parvirtīān**, New Book Company, Māi Hirān Gate, Jalandhar. (PP. 38-86.)

Sandhu, Gulpāl Singh, 2005, **Punjābi Novel dā Itihās**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi Epic and Functional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Mahā-Kāv ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ (Sidhānt ate Itihās)</p> <p>1.1 ਮਹਾ-ਕਾਵਿ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Mahā-Kāv : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਅਰਸਤੂ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ 'ਚ ਮਹਾ-ਕਾਵਿ (Arastu di Drishti vich Mahā-Kāv)</p> <p>1.3 ਖੰਡ-ਕਾਵਿ ਤੇ ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Khand-Kāv te Mahā-Kāv vichlā antar)</p> <p>1.4 ਭਾਸ਼ਾ-ਸ਼ੈਲੀ (Bhāshā-Shailie)</p> <p>1.5 ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Punjābi Mahā Kāv dā Itihās)</p> <p>1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2010, ਰਾਣਾ ਸੂਰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ. (Bhāi Veer Singh (Dr.), 2010, Rānā Surat Singh, Bhāi Veer Singh Sāhit Sadan, New Delhi.)</p> <p>2.1 ਕਥਾ ਸਾਰ (Kathā Sār)</p> <p>2.2 ਕਥਾਨਕ ਤੇ ਉਦੇਸ਼ (Kathānak te Udeshe)</p> <p>2.3 ਪਾਤਰ-ਚਿੱਤਰਣ ਕਲਾ (Pātar-Chitarann Kalā)</p> <p>2.4 ਭਾਸ਼ਾ-ਸ਼ੈਲੀ (Bhashā-Shailie)</p> <p>2.5 ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (Ālochnātmak Adhiyan)</p> <p>2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ (Vishrām Chinh)</p> <p>3.2 ਵਿਸਥਾਰ ਰਚਨਾ (Visthār Rachnā)</p> <p>3.3 ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਖਾਣ (Panjābi de Akhānn)</p> <p>3.4 ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ ਤੇ ਅੱਧਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (Bindi, Tippi te Adhak di Varton)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Avtār Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Mahā-Kāv dā Vikās**, National Book Shop, Delhi.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākarann**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Harbhajan Singh (Dr.), 2002, **Patarānjalee**, Guru Nānak Dev University, Amritsar. (PP. 52-72)

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi Long Poem and Functional Punjābi**ਪੰਜਾਬੀ ਲੰਮੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ****(Punjābi Lammi Kavita ate Viharak Punjābi)**

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Sidhāntak Pakh)</p> <p>1.1 ਲੰਮੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (Lammee Kavita diān Roopākārak Visheshtāvān)</p> <p>1.2 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤ (Birtāntak Jugat)</p> <p>1.3 ਕਾਵਿ ਬਿੰਬ (Kāv Bimb)</p> <p>1.4 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh)</p> <p>1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ, 2014, ਲੁਣਾ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Shiv Kumar Batālvi, 2014, Loonnā, Lāhore Book Shop, Ludhiānnā)</p> <p>2.1 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (kāv-jugtān)</p> <p>2.2 ਤਕਨੀਕੀ ਪੱਖ (Takneeki Pakh)</p> <p>2.3 ਮਹਾ-ਕਾਵਿ ਜਾਂ ਪ੍ਰਗੀਤ-ਕਾਵਿ (Mahā Kāv jān Prageet-Kāv)</p> <p>2.4 ਕਥਾ ਸਾਰ ਤੇ ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Kathā Sār te Roopāntarann)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Viharak Punjābi)</p> <p>3.1 ਵਿਗਿਆਪਨ ਰਚਨਾ (Vigiāpan Rachnā)</p> <p>3.2 ਵਿਸਮਿਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (Vismik : Paribhāshā te Kismān)</p> <p>3.3 ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਦੇ ਨਿਯਮ (Punjābi Vāk Rachnā de Niyam)</p> <p>3.4 ਵਧੇਤਰ : ਅਗੇਤਰ, ਮਧੇਤਰ ਤੇ ਪਿਛੇਤਰ (Vadhetar : Agetar, Madhetar te Pichhetar)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Arshi, Gurcharan Singh, 1990, **Lunnān Samikhiyā : Vidhimoolak Drishti-Bindoo**, Punjābi Academy, Delhi.

Avtār Singh, 2012, **Punjābi Mahā Kāv dā Vikās**, National Book Shop, Delhi.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākarann**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Punni, Amrik Singh, 1992, **Shiv Kumār Rachnā Sansār**, Punjābi Academy, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Gurbānni and Functional Punjābi**ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ****(Gurbānni ate Vihārak Punjābi)****Total Credits 6****1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ****(Sidhāntak Paripekh)**

- 1.1 ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ
(Gurmat Kāv Paramparā)
- 1.2 ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ
(Gurbānni ate Kavita Vichlā Antar)
- 1.3 ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ
(Gurbānni Vichārdhārā)
- 1.4 ਨਿੱਤਨੇਮ ਦੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ
(Nitnem diān Bānniān)
- 1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)

2. ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ : ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ**(Anand Sāhib : Guru Amardāss Ji)**

ਮਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਿੱਲ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2014, **ਨਿੱਤਨੇਮ ਦਰਸ਼ਨ**, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ.

(Mahinder Kaur Gill (Dr.) (ed.), 2014, **Nitnem Darshan**, Ārsee Publishers, Delhi.)

- 2.1 ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚ ਅਨੰਦ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
(Gurmat vich Anand dā Sankalp)
- 2.2 ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਬਾਣੀ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਸਿਧਾਂਤ
(Anand Sāhib Bānni dā Sangatthan Sidhānt)
- 2.3 ਪਉੜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ
(Paurhi Prabandh)
- 2.4 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ
(Vishaegat Adhiyan)
- 2.5 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
(Kalātmak Pakh)
- 2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
(Sankhep Uttarān Wāle Prashan)

3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ**(Vihārak Punjābi)**

- 3.1 ਲੇਖ ਰਚਨਾ
(Lekh Rachnā)
- 3.2 ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ ਸ਼ਬਦ
(Bahote Shabadān di thān ik Shabad)
- 3.3 ਯੋਜਕ ਤੇ ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ
(Yojak te Samāsi Shabad)
- 3.4 ਸੰਬੰਧਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਭੇਦ
(Sambandhak : Paribhāshā te Bhed)

***Suggested Reading(s) :**

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākarann**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).

Harbhajan Singh (Dr.), 2010, **Pārgāmi**, Guru Nānak Dev University, Amritsar. (PP. 52-64)

Piārā Singh (Prof.), 2009, **Madhkāleen Punjābi Kavītā : Sidhānt, Itihās ate Parvirtīān**, New Book Company, Mai Hirān Gate, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi Travalogue and Functional Punjābi
ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ
(Punjābi Safarnāmā ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ (Safarnāmā : Paribhāshā)</p> <p>1.2 ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ : ਤੱਤ (Safarnāmā : Tatt)</p> <p>1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਤਿਹਾਸ (Panjābi Safarnāme dā Sankhep Itihās)</p> <p>1.4 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	
<p>2. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2013, ਓਮ ਪਰਬਤ, ਐੱਚ. ਕੇ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Ravinder Singh (Dr.), 2013, Om Parbat, H. K. Prakashan, Delhi.)</p> <p>2.1 ਵਿਸ਼ੈਗਤ ਅਧਿਐਨ (Vishaegat Adhiyan)</p> <p>2.2 ਰਚਨਾ ਸ਼ੈਲੀ (Rachnā Shailie)</p> <p>2.3 ਰੂਪਾਕਾਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (Roopākārak Visheshatāvān)</p> <p>2.4 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p>	
<p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ (Swar te Viyanjan Dhuniān)</p> <p>3.2 ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ - ਦਫ਼ਤਰੀ ਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ (Paribhāshak Shabadāwali – Daftari te Banking)</p> <p>3.3 ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮੁਹਾਵਰੇ (Prasidh Muhāvare)</p> <p>3.4 ਅਲੰਕਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰ (Alankār : Paribhāshā te Prakār)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Āmir Kaur, 2011, ‘**Safar-dar-Safar’ dā Shailiegat Adhiyan**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2009, **Vihārak Punjābi Bhāsha te Viākaran (Part 1)**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Punjābi Essays and Functional Punjābi

ਪੰਜਾਬੀ ਨਿਬੰਧ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Punjābi Nibandh ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parviriān)</p> <p>1.1 ਨਿਬੰਧ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਤੱਤ (Nibandh : Paribhāshā te Tatt)</p> <p>1.2 ਨਿਬੰਧ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ (Nibandh dā varḡikaran)</p> <p>1.3 ਲੇਖ ਤੇ ਨਿਬੰਧ ਵਿਚਲਾ ਅੰਤਰ (Lekh te Nibandh Vichlā Antar)</p> <p>1.4 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਨਿਬੰਧ (Sabhiyāchārak Nibandh)</p> <p>1.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਮਰ, 2010, ਕਵੀਆਂ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ, ਗਰੇਸ਼ਿਅਸ ਬੁਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ. (Amarjit Singh Amar, 2010, Kaviān de Ang Sang, Gracious Books, Patiālā.)</p> <p>2.1 ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰਾਂ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ (Punjābi Kāvi Darbārān di Paramparā)</p> <p>2.2 ਵਾਰਤਕ ਸਰੋਕਾਰ (Vārtak Sarokār)</p> <p>2.3 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ (Vārtak Shailie)</p> <p>2.4 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh)</p> <p>2.5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਪਰਿਭਾਸ਼ਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ – ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ (Paribhāshak Shabadāvali – Mediā te Sāhitak)</p> <p>3.2 ਸ਼ੁੱਧ ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ (Shudh Ashudh Shabad)</p> <p>3.3 ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ (ਦਫ਼ਤਰੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ) (Chitthi Pattar – Daftari ate Sarkāri)</p> <p>3.4 ਰਿਪੋਰਟ ਲਿਖਣੀ (Report Likhanni)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 2006 **Punjābi Bhāshā ate Viākaran**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patiālā).
Brārh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran : Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.
Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.
Jaspreet Kaur, 2013, **'Kaviān de Ang Sang' : Shailie-Vigyanak Adhiyan**, National Book Shop, Delhi.
Seetal, Jeet Singh, **Vārtak te Vārtak Shailie**, Punjāb State University Text Book Board, Chandigarh.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : V/VI

GE - 9

Pākistāni Drāmā and Fuctional Punjābi

ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ

(Pākistāni Nātak ate Vihārak Punjābi)

	Total Credits 6
<p>1. ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ (Sidhānt, Itihās ate Parvirtīān)</p> <p>1.1 ਨਾਟਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ (Nātak : Paribhāshā ate Tatt)</p> <p>1.2 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੜਾਅ (Pākistāni Punjābi Nātak de Parmukh Parhā)</p> <p>1.3 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰ (Pākistāni Punjābi Nātak de Mool Sarokār)</p> <p>1.4 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਤੇ ਰੰਗਮੰਚ (Pākistāni Punjābi Nātak te Rangmanch)</p> <p>2. ਮੇਜਰ ਇਸਹਾਕ ਮੁਹੰਮਦ (ਲਿਪੀਅੰਤਰ : ਜਗਤਾਰ), 1980, ਕੁਕਨੁਸ, ਦੀਪਕ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਜਲੰਧਰ Major Ishaq Mohammad (Lippiāntar : Jagtār), 1980, Quqnas, Deepak Publishers, Jalandhar.</p> <p>2.1 ਕੁਕਨੁਸ ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ (Quqnas Sankalp dā Mythihāsak Pichhokarh)</p> <p>2.2 ਨਾਟ ਕਲਾ, ਜੁਗਤਾਂ ਤੇ ਕਥਾਨਕ (Nāt Kalā, Jugtān te Kathānak)</p> <p>2.3 ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਚੇਤਨਾ (Samāj-sabhiāchārak Chetnā)</p> <p>2.4 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਵਖਰਾ ਮੁਹਾਂਦਰਾ (Pākistāni Nātak dā Vakhrā Muhāndrā)</p> <p>2.5 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ (Rangmanchi Sārthaktā)</p> <p>2.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>3. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>3.1 ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ (Anndditthā Pairā)</p> <p>3.2 ਰੂਪਾਂਤਰੀ ਵਿਆਕਰਣ (Roopāntari Viākarann)</p> <p>3.3 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (Visheshann : Paribhāshā te Kismān)</p> <p>3.4 ਵਾਕਾਂਸ਼ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਵਰਗੀਕਰਣ (Vākānsh : Paribhāshā te Vargikarann)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Ajmer Singh (Dr.) (ed.), 1993, **Khoj Patrikā (Pākistāni Punjābi Sāhit Vishesh Ank)**, Publication Bureau, Punjābi University, Patīālā.

Brarh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran : Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.

Dhimān, Harbans Singh (Dr.), 1998, **Pākistāni Punjābi Sāhit : Nikās te Vikās**, Gagan Parkāshak, Rājpurā, (Patīālā).

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Tajinder Pal Kaur (Dr.), 2009, **Pākistāni ate Parvāsi Punjābi Sāhit dā Adhiyan**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**Ability Enhancement Compulsory Course
(AECC)
MIL - Punjabi
B.A. (Prog.), B.Com (Prog.) & B.Sc (Prog.)**

Semester : I/II

**AECC - MIL
Punjābi A
(Advānce Level)**

**AECC - MIL
Punjābi - B
(Intermediate Level)**

**AECC - MIL
Punjābi - C
(Basic Level)**

* Student can opt any one out of these three Levels of Punjabi papers as per the criteria.

Semester : I/II
AECC - MIL
Punjābi A
Advānce Level

Note : For the students who qualified Punjābi as a subject in X class or studied onwards.

	Total Credits 2
<p>1. ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2011, ਲੋਕ-ਨਾਟਕੀ : ਨਾਟ-ਰੂਪ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਦਿੱਲੀ. (Rawail Singh (Dr.), 2011, Lok-Nātki : Nāt-Roop, Shilālekh, Delhi.)</p> <p>1.1 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>1.2 ਲੋਕ-ਨਾਟ ਪਰੰਪਰਾ (Lok-Nāt Paramparā)</p> <p>1.3 ਨਾਟਕੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Nātaki Roopāntarann)</p> <p>1.4 ਸੰਵਾਦ ਵਿਧੀ (Samvād Vidhi)</p> <p>1.5 ਨਾਟ-ਕਲਾ ਅਤੇ ਨਾਟ ਮੰਚਣ (Nāt-Kalā ate Nāt Manchann)</p> <p>1.6 ਭੂਮਿਕਾ (Bhumikā)</p> <p>1.7 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>2.1 ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ (Sankhep Rachnā)</p> <p>2.2 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (Punjābi Bhāshā diān Visheshtāvān)</p> <p>2.3 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ (Punjābi Bhāshā te Gurmukhi Lippi)</p> <p>2.4 ਕਾਰਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (Kārak : Paribhāshā te Kismān)</p> <p>2.5 ਸਮਾਨਾਰਥਕ, ਵਿਪਰੀਤਾਰਥਕ ਤੇ ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ (Samānārthak, Vipreetārthak te Bahuarthak Shabad)</p>	2

***Suggested Reading(s) :**

Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

Rajinderpal Singh (Dr.) and others, 2011, **Lokdhārā ate Ādhunikā : Roopāntarann ate Punar Mulānkann**, Publication Bureau, Punjābi University, Patialā.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : I/II
AECC - MIL
Punjābi B
Intermediate Level

Note : For the students who qualified VIII class with Punjābi as a subject.

	Total Credits 2
<p>1. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), 2011, ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅੰਸ਼, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Manjit Singh (Dr.), 2011, Punjābi Swai-Jeevani Ansh, Manpreet Parkāshan, Delhi.)</p> <p>1.1 ਜੀਵਨੀ ਤੇ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ : ਅੰਤਰ ਤੇ ਸਾਂਝ (Jeevani te Swai-Jeevani : Antar te Sānjh)</p> <p>1.2 ਭੂਮਿਕਾ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰ (Bhumikā Vichle Vichār)</p> <p>1.3 ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Swai-Jeevani : Sidhāntak Pakh)</p> <p>1.4 ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅੰਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉੱਭਰਣ ਵਾਲੇ ਲੇਖਕ ਬਿੰਬ (Swai-Jeevani Anshān Vichon Ubhrran Wāle Lekhak Bimb)</p> <p>1.5 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>2.1 ਵਿਸਥਾਰ ਰਚਨਾ (Visthār Rachnā)</p> <p>2.2 ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ (Chithi Pattar)</p> <p>2.3 ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮੁਹਾਵਰੇ (Prasidh Muhāvire)</p> <p>2.4 ਅਲੰਕਾਰ : ਉਪਮਾ, ਰੂਪਕ, ਅਨੁਪ੍ਰਾਸ, ਅਤਿਕਥਨੀ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ (Alankār : Upmā, Roopak, Anuprās, Atkathni, Drishtānt)</p> <p>2.5 ਲਿੰਗ ਤੇ ਵਚਨ (Ling te Vachan)</p>	2

***Suggested Reading(s) :**

Arvinderpal Kaur (Dr.), 1991, **Amritā-Prabhjot kaur (Vol. II)**, Wāris Shāh Foundation, Amritsar.
 Brārh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran : Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.
 Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.
 Lamba, Kulwant Kaur (Dr.), 2013, **Nāri Bimb te Swai-Jeevani Sāhit**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : I/II
AECC - MIL
Punjābi C
Basic Level

Note : For the Students who could not opt Punjābi as a subject in VIII class or at any level because of one or the other reasons, but have little understanding of the Language & the Script.

	Total Credits 2
<p>1. ਇੰਦੇ (ਪ੍ਰੋ.), 2011, ਹੁਣ ਹੱਸਣ ਦੀ ਵਾਰੀ ਏ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ. (Inde (Prof.), 2011, Hunn Hassann di Vāri Ae, Manpreet Parkāshan, Delhi.)</p> <p>1.1 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ (Vishā Vastu)</p> <p>1.2 ਕਾਵਿ-ਜੁਗਤਾਂ (Kāv-Jugtān)</p> <p>1.3 ਕਾਵਿ-ਸੰਚਾਰ (Kāv -Sanchār)</p> <p>1.4 ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ (Kalātmak Pakh)</p> <p>1.5 ਪਾਠਗਤ ਅਧਿਐਨ (Pāthgat Adhiyan)</p> <p>1.6 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (Sankhep Uttarān Wāle Prashan)</p> <p>2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Vihārak Punjābi)</p> <p>2.1 ਵਰਣ ਬੋਧ : ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰੀ (Varann Bodh : Paintee Akhree)</p> <p>2.2 ਲਗਾਂ ਤੇ ਲਗਾਖਰ (Lagān te Lagākhar)</p> <p>2.3 ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ (Swar te Viyanjan)</p> <p>2.4 ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇਕ ਸ਼ਬਦ (Bahute Shabadān di thān Ik Shabad)</p> <p>2.5 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ : ਸੁਧ-ਅਸੁਧ (Shabad Jorhān de Niyam : Shudh-Ashudh)</p> <p>2.6 ਅਗੇਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ (Agetar-Pichhetar)</p>	2

***Suggested Reading(s) :**

Brārh, Bootā Singh (Dr.), 2012, **Punjābi Viākaran : Sidhānt ate Vihār**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānā.
 Gill, Mahinder Kaur (Dr.), 2013, **Vihārak Punjābi**, Manpreet Parkāshan, Delhi.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

**Ability Enhancement Elective Course
(AEEC)*
Skill Based Papers
BA (Prog.) & B.Com (Prog.)**

Semester : III/IV/V/VI

<p>AEEC - 1 Learning Skill of Film Making ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Filmsāzi dā Hunar Sikhannā)</p>	<p>AEEC - 2 Learning Skill of Punjābi Lexicogrāphy ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Punjābi Koshkāri dā Hunar Sikhannā)</p>
<p>AEEC - 3 Learning Skill of Creative Writing ਸਿਰਜਨਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Sirjnnātmak Lekhann dā Hunar Sikhnnā)</p>	<p>AEEC - 4 Learning Skill of Drāmā and Theatre ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ (Nātak ate Rangmanch dā Hunar Sikhnnā)</p>

Semester : III/IV/V/VI

AEEC - 1

Learning Skill of Film Making

ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ

(Filmsāzi dā Hunar Sikhannā)

	Total Credits 2
<p>ਬਖ਼ਸ਼ਿੰਦਰ, 2010, ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ, ਕਲਮਿਸਤਾਨ, 2 – ਨਿਊ ਦਿਓਲ ਨਗਰ, ਜਲੰਧਰ. Bakhshinder, 2010, Filmsāzi, Kalmistān, 2- New Deol Nagar, Jalandhar.</p>	
<p>1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Sidhāntak Pakh)</p>	
<p>1.1 ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Filmsāzi dā Itihās)</p>	
<p>1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Punjābi Cinemā dā Itihās)</p>	
<p>1.3 ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (Nirdeshan ate Nirdeshak)</p>	
<p>1.4 ਨਾਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕੋਰੀਓਗ੍ਰਾਫੀ (Nāch Nirdeshan jān Choreogrāphy)</p>	
<p>1.5 ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (Filsāzi di Shabdāvali)</p>	
<p>1.6 ਕੈਮਰਾਮੈਨ ਜਾਂ ਸਿਨਮੈਟੋਗ੍ਰਾਫਰ (Camerāman jān Cinematogrāpher)</p>	
<p>2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ (Vihārak Pakh)</p>	
<p>2.1 ਫਿਲਮ ਲਈ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖਣਾ (Film laee Kahānni Likhannā)</p>	
<p>2.2 ਪਟ-ਕਥਾ ਜਾਂ ਸਕ੍ਰੀਨ ਪਲੇ ਲਿਖਣਾ (Pat-Kathā jān Screen Play Likhannā)</p>	
<p>2.3 ਸੰਵਾਦ ਲਿਖਣਾ (Samvād Likhannā)</p>	
<p>2.4 ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Geet-Sangeet tiyār karnā)</p>	
<p>2.5 ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਜਾਂ ਕਾਸਟਿੰਗ (Adākārān di Chonn jān Cāsting)</p>	
<p>2.6 ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ (Shooting karan ton pahlān)</p>	
<p>2.7 ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹੈਂਡਲਿੰਗ (Adākārān di Handling)</p>	
<p>2.8 ਡਬਿੰਗ ਕਰਨਾ ਸਿਖਣਾ (Dubbing karnā Sikhnnā)</p>	
<p>2.9 ਮਿਕਸਿੰਗ ਜਾਂ ਪੁਨਰ-ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ (Mixing jān Punar-recording)</p>	
<p>2.10 ਫਿਲਮ ਦੀ ਕੱਟ-ਛਾਂਟ ਜਾਂ ਐਡਿਟਿੰਗ (Film di cut-chhānt jān editing)</p>	
<p>2.11 ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਫਿਲਮ ਪਰੋਡਕਸ਼ਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Film Nirmānn jān Film Production de Hunar nu Sikhnnā)</p>	

Suggested Reading(s) :

Jasbir Kaur (Dr.), 2014, **Punjābi Samāj ate Mediā**, Publication Bureau, Punjābi University, Patīālā. (PP. 311-249)

Nasrāli, Baljinder (Dr.), 2010, **Punjābi Cinemā te Sāhit (Samkāli Sandarbh)**, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III/IV/V/VI
AEEC - 2
Learning Skill of Punjābi Lexicogrāphy
ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ
(Punjābi Koshkāri dā Hunar Sikhannā)

	Total Credits 2
<p>ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2007, ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ. Ravinder Kumār (Dr.) (ed.), 2007, Punjābi Koshkāri : Chunnoutiān ate Sambhāvnāvān, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.</p>	
<p>1. ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Sidhāntak Pakh)</p>	
<p>1.1 ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਸਰੂਪ, ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ (Koshkāri : Saroop, Samassiāvān ate Subhā)</p>	
<p>1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (Punjābi Koshkāri dā Itihās)</p>	
<p>1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ (Punjābi Koshkāri : Chunnoutiān ate Sambhāvnāvān)</p>	
<p>1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (Punjābi Koshkāri : Sidhāntak Shabdāvali)</p>	
<p>1.5 ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਦਸ਼ਾ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ (Punjābi Koshkāri : Dashā ate Dishā)</p>	
<p>2. ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ (Vihārak Pakh)</p>	
<p>2.1 ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ (Koshkāri de Mahatav nu Samajhnnā)</p>	
<p>2.2 ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਟੀਕਾਕਾਰੀ ਦੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ (Koshkāri ate Teekākāri de Antar nu Samajhnnā)</p>	
<p>2.3 ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਵਿਧੀ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ (Koshkāri di Vidhi te Parkiriyā nu Samajhnnā)</p>	
<p>2.4 ਇੰਦਰਾਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ (Indrāz tiyār karn dā Gyān hāsil karnā)</p>	
<p>2.5 ਇਲੈਕਟਰੋਨਿਕ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ (Electronic Koshkāri di Vidhi nu Samajhnnā)</p>	
<p>2.6 ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਇੰਦਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸਿਖਣਾ (Koshkāri de Indrāzān dā Kram tiyār karnā Sikhnnā)</p>	

Suggested Reading(s) :

Kapoor, Navratan (Dr.), 2004, **Punjābi Koshkāri : Tūnātmak Vishleshann**, Punjābi Publication, Patīālā.

Khairā, Daljit Singh (Dr.), 2009, **Koshkāri ate Punjābi Koshkāri**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.

Sethi, Uma (Dr.), 2009, **Koshkāri : Samassiāvān ate Samādhān**, Lokgeet Parkāshan, Chandigarh.

Sidhu, Paramjit Singh, 1995, **Koshkāri-Kalā ate Punjābi Koshkāri**, Publication Bureau, Punjābi University, Patīālā.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III/IV/V/VI
AEEC – 3
Learning Skill of Creative Writing
ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ
(Sirjnnātmak Lekhann dā Hunar Sikhnnā)

	Total Credits 2
<p>ਜਗਜੀਤ ਕੌਰ (ਡਾ.) ਅਤੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (ਸੰਪਾ.), 2013, ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ.</p> <p>Jagjit Kaur (Dr.) & Manjit Singh (Dr.) (eds.), 2013, Sirjnnātmak Lekhann ate Jan-sanchār Mādhiyam, Manpreet Parkāshan, Delhi.</p> <p>1. ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ (Sirjnnātmak Lekhann)</p> <p>1.7 ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੁਕਤੇ (Sirjannā Laee kujh zaroori nukte)</p> <p>1.8 ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ (Sāhit ate Sanchār.)</p> <p>1.9 ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (Jan-Sanchār diān Visheshṭāvān)</p> <p>1.10 ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਲੇਖਣ - ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ (ਪੰਨੇ : 47-57) (Sirjannātmaktā ate Mediā Lekhann – Kavītā, Kahānni ate Nātak, PP. 47-57)</p> <p>2. ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਸਿਰਜਣਾ : ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ (Jan-Sanchār Laee Sirjannā : Print Mediā)</p> <p>2.1 ਖ਼ਬਰਾਂ ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ (Khabarān dā Sampādan)</p> <p>2.2 ਫੀਚਰ ਲੇਖਣ (Feature Lekhann)</p> <p>2.3 ਇੰਟਰਵਿਊ ਲੇਖਣ (Interview Lekhann)</p> <p>2.4 ਵਿਗਿਆਪਨ ਲੇਖਣ (Vigiāpan Lekhann)</p> <p>2.5 ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਲੇਖਣ (Bacheān Laee Lekhann)</p> <p>3. ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਸਿਰਜਣਾ : ਇਲੈਕਟਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ (Jan-Sanchār Laee Sirjannā : Electronic Mediā)</p> <p>3.1 ਖ਼ਬਰਾਂ ਲੇਖਣ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿਖਣਾ (Khbrān Lekhann di Kalā Sikhnnā)</p> <p>3.2 ਐਂਕਰਿੰਗ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿਖਣਾ (Anchoring di Kalā Sikhnnā)</p> <p>3.3 ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨਾ (Internet dā Prayog Karnā)</p> <p>3.4 ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿਖਣਾ (Interview Karan di Kalā Sikhannā)</p> <p>3.5 ਵਿਗਿਆਪਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Vigiāpan tiyār Karnā)</p>	

***Suggested Reading(s) :**

Rawail Singh (Dr.), 2013, **Mediã : Vihãrak Adhiyan**, Gracious Books, Patiãlã, PP. 45-94.

Thãpar, Prithvi Rãj (Dr.), 2011, **Punjãbi Mediã**, Manpreet Parkãshan, Delhi, PP. 15-83.

Thãpar, Prithvi Rãj (Dr.), 2012, **Sanchãr, Takneek te Multimediã**, Manpreet Parkãshan, Delhi, PP. 45-48
& 161-171.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Semester : III/IV/V/VI
AEEC - 4
Learning Skill of Drāmā and Theatre
ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਣਾ
(Nātak ate Rangmanch dā Hunar Sikhnnā)

	Total Credits 2
<p>1. ਪਾਲੀ ਭੁਪਿੰਦਰ, 2009, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਨਾਟ-ਚਿੰਤਨ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ. (Pāli Bhupinder, 2009, Nātak ate Nāt-Chintan, Chetnā Parkāshan, Ludhiānnā.)</p> <p>ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ (Sidhāntak Pakh)</p> <p>1.1 ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਸੰਬੰਧ (Nātak ate Rangmanch dā Sambandh)</p> <p>1.2 ਨਾਟ-ਵਿਧਾ ਦੀਆਂ ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ (Nāt-vidhā diān Rangmanchi Samassiāvān)</p> <p>1.3 ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ, ਅਦਾਕਾਰੀ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਰੀਹਰਸਲਾਂ (Pātar Usāri, Adākāri Hunar ate Riharsalān)</p> <p>1.4 ਸਹਾਇਕ ਵਿਉਂਤਕਾਰ, ਰੰਗਮੰਚ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ (Sahāiyak Viountkār, Rangmanch ate Sangeet)</p> <p>1.5 ਵਿਸ਼ਵ ਨਾਟ-ਚਿੰਤਨ ਪਰੰਪਰਾ (Vishva Nāt-Chintan Paramparā)</p> <p>2. ਮੰਚੀ ਅਭਿਆਸ (Manchi Abhiyās)</p> <p>2.1 ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਹੋਰ ਸਾਹਿਤਕ-ਪਾਠਾਂ ਦਾ ਨਾਟਕੀ-ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਕਰਨਾ (Kahānni te hor Sāhitak-Pathān dā Nātki-Roopāntarann karnā)</p> <p>2.2 ਲੇਖਣ ਹੁਨਰ : ਸਕਰਿਪਟ ਤੇ ਸੰਵਾਦ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Lekhann Hunar : Script te Samvād tiyār Karnā)</p> <p>2.3 ਅਭਿਨੈ-ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Abhinae-Hunar nu Sikhnnā)</p> <p>2.4 ਵੇਸ਼ ਭੂਸ਼ਾ, ਮੇਕਅਪ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿਖਣਾ (Vesh Bhushā, Makeup karan de Hunar nu sikhnnā)</p> <p>2.5 ਨਾਟ-ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ (Nāt-Sirjann Parkiriyā nu Samjhannā)</p>	

Suggested Reading(s) :

Kazāk, Kirpāl (Prof.), 2013, **Rangmanch Chintan**, Gracious Books, Patialā.

Behl, Navnendrā (Dr.) (ed.) **Rangmanch ate Television Nātak**, Punjābi Academy, Delhi,

Māngat, Jaswinder Kaur, 2006, **Rangmanch de Buniyādi Niyam**, Publication Bureau, Punjābi University,
Patialā

Varmā, Satish Kumār (Dr.), 2003, **Punjābi Rangmanch di Bhumikā**, Bishan Chand and Sons, Delhi.

(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)